Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 69 | Telephone STagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., šeštadienis, 21 Kovo (March), 1936 | Pavienio Numerio Kaina 3c. | Metai XXVI, Dienraščio XVIII

KRISLAI

K. Marksas.
Išgirsite Browderį Kalbant.
"Laisvės" Jubilėjus.
J. Šliupas.

Rašo L. PRŪSEIKA

Savo prakalbose, rytinėse valstijose, P. Grigaitis bandė sušukuoti ir prilaižyti K. Marksą, kaipo tipišką demokratijos mylėtoją.

Bet štai ką rašė Marksas paskutiniam numery "Die Neue Rheinische Zeitung," kreipdamasis į Prūsijos reakcionierius, kurie nusitarė pasmaugti jo laikraštį: "kam dar kamuotis jūsų žioplais melais ir oficialėm frazėm! Mes patys esame griežti ir neprašome jūsų malonės. Kuomet ateis mūsų eilė, mes neatsiprašinėsime jūsų už mūsų terorą..."

Tai skamba ne "demokratiškai," bet diktatoriškai.

Pirmoji drg. E. Browderio prakalba per radio padarė didelį įspūdį.

Darbininkiška ir progresyvė Amerika nori išgirst daugiau tokių prakalbų. Nėra abejonės, kad "Browder Radio Fund" tuojaus sukels $5,000, ko prašo Komunistų Partijos Centro Komitetas. Lietuviai neprivalo atsilikti.

Hearstas mėgsta tarkuoti Roosevelto administraciją. Bet, žiūrėk, kaip puikiai jie susigieda vyriausiame klausime, militarinių spėkų ugdymo klausime. Hearstas įsakė savo laikraštinio trusto redaktoriams nesigailėt Rooseveltui komplimentų už jo storonę stiprinti Amerikos karines pajėgas visais galimais būdais. Himnus armijai ir laivynui jie gieda iš tų pačių gaidų.

"Laisvei" suėjo ketvirtadalis amžiaus. Jos vardas atstovauja plačias ir gilias revoliucines tradicijas. Dabar ji stipresnė, negu kada nors praeity. Bet ji turi būti dar stipresnė.

"Laisvės" sidabrinio jubilėjaus proga jai į talką privalo stoti ne tik komunistai ir jų simpatikai, bet ir šiaip jau progresyviai nusiteikusi visuomenė.

Jonui Šliupui suėjo 75 metai. Jo audringam gyvenime yra stambių pliusų ir stambių minusų. Lietuvybė dažnai nustelbdavo jame radikalą. Jo politiniai visuomeniniam veikime yra didelių prieštaravimų. Jis, betgi, daugiausia atsiekė kovoj prieš klerikalizmą (nors ir toj srity jis sušlubuodavo).

Verta prisiminti vienas stambus įvykis jo gyvenime. 1894 m. Šenadorio apielinkės kunigai ir davatkinai iškėlė jam bylą "už kriminalį šmeižimą." Byla Pottsvillės mieste tęsėsi 24 dienas. Teisman atvyko 15 liet. kunigų liūdyti prieš Šliupą. Šliupą kaltino esant "anarchistu, bombininku, bedieviu" ir tt.

Teisėjo Whitehouse liepiamas, jisai atsisakė prisiekt ant biblijos. Teismabutyj net advokatai susimušė. Aistrų ir neapykantos jausmai pasiekė čiukuro.

Bet iš mainierių ir farmerių susidedanti džiūrė J. Šliupą išteisino. Tas užmovė klerikalams didelį apynasrį. Tas palengvino sąlygas progresyvei propagandai.

Potviniai Pittsburghe, Wheelinge, Hartforde ir kitur—didelė gamtinė nelaimė. Bet išsiliejusieji iš krantų vandenys, apsėmusieji didelius plotus, toli gražu nelygiai baudžia biedniokus ir turčius. Turčiams nestinga maisto rezervų, o biednuomenei badas su ta pačia diena.

Pittsburgho ir Wheelingo miestų administracijos visai nebuvo prisiruošusios tai katastrofai. O dabar jos riša bado problemą durtuvais, kad žmones atskirti nuo maisto.

Išbadėję per Potvinį Žmonės Pittsburghe Kertasi su Milicija

POTVINIUOSE 14-JE VALSTIJŲ ŽUVO 250 ASMENŲ; APSEMTAS TREČDALIS HARTFORDO

WASHINGTON, Kovo 20. — Per šių dienų potvinius keturiolikoje rytinių-pietinių valstijų prigėrė virš 250 žmonių. 200,000 gyventojų liko be pastogės. Medžiaginių nuostolių padaryta virš $150,000,000.

HARTFORD, Conn., Kovo 20.—Vandeniu apsemtas visas trečdalis šio miesto; atsiųsta 2,000 milicininkų tvarkai prižiūrėti, ypač saugojant nuo plėšikų.

SPRINGFIELD, Mass., taip vandeniu užlietas, kad visai negalima automobiliais įvažiuoti į miestą. Potvinis suardė elektros tiekimą; visai nutrūko elektros šviesa.

HAVERHILL, Mass., kovo 20 d. buvo septynias pėdas apsemtas vandeniu.

LOWELL, Lawrence ir daugelis kitų Massachusetts valstijos miestų taipgi plačiai yra paliesti dabartinių potvinių.

JOHNSTOWN, Pa., Kovo 20.—Čia iš potvinių priežasties pradėjo skleistis influenza bei kokia tai kita limpama liga.

EASTON, Pa., dalis irgi nukentėjo nuo potvinio.

Pittsburghe Badauja 50,000 Žmonių

PITTSBURGH, Pa., Kovo 20. — 50,000 žmonių šiame mieste per potvinį liko visai be maisto. Trūksta geriamojo vandens.

Išbadėję žmonės puolasi plėšti maistą iš sandėlių ir krautuvių, nors tai būtų ir potvinio sugadintas bei ligų perais užkrėstas maistas. Valstijos milicininkai blaško šalin žmones, kuriuos badas veda į desperaciją. Įvyksta susikirtimų tarp alkanų minių ir milicijos. Už duonos kepaliuką mokama po 40 centų ir tai negalima jos gauti. 50,000 miesto gyventojų maitinimas priklauso tik nuo Raudonojo Kryžiaus.

Per potvinį mieste žuvo jau 63 žmonės, o gal ir daugiau. Visai buvo užgesus elektra ir tik penktadienį pradėjo kur-nekur spindėti viena kita elektrinė lempa. Čia potvinis padarė nemažiau kaip $25,000,000 nuostolių.

Patys Fašistai Degina Bažnyčias Ispanijoj

MADRID, Kovo 19.—Ispanijos ministeris pirmininkas Azana seime pareiškė, kad jo vyriausybė turi prirengus smulkmeniškus raportus, kurie faktais parodo, kaip fašistų pasamdyti agentai degino bažnyčias ir vienuolynus, o jų vadai tokius gaisrus primetinėjo kairiesiems. Tuomi fašistiniai juodašimčiai stengėsi sukelt tikinčiųjų minias prieš komunistus, socialistus ir prieš dabartinę Liaudies Fronto pastatytą valdžią.

Apie tuos ir kitus fašistų kriminališkus darbus duos pranešimą seimui vidaus reikalų ministeris Salvador.

IR GRAIKŲ KARALIUS PAGERBIA VENIZELOS

ATHENAI, Kovo 20. — Graikijos karaliaus valdžia prisidėjo prie iškilmingų šermenų mirusiam užsienyj El. Venizelosui, 71 metų amžiaus, nors jis buvo karališkos valdžios priešininkas ir respublikos šalininkas, ir vadovavo sukilimui prieš monarchijos sugrąžinimą. Pagerbdamas mirusį savo priešą, karalius tuomi gerinasi Venizeloso šalininkams.

Drg. Litvinov Kalbėjo Anglų Konservatoriam

LONDON, kovo 19.—Anglijos seimo atstovas, generolas E. L. Spears, palaikąs Francijos pusę prieš Hitlerį, pakvietė Sovietų užsienių reikalų komisarą Maksimą Litvinovą į seimą pakalbėt d e š i n i ų j ų (konservatorių) atstovų grupei apie dabartinį krizį Europos politikoj.

Litvinov aštriai smerkė p r o v o k a t o r i š k a i - karišką Hitlerio politiką. Dešinieji seimo nariai, tačiaus, viešai neskelbia Litvinovo kalbos teksto.

Suimti Chinų Studentai Nesutinka Smerkt Komunistų

PEIPING, Kovo 18.—Fašistinė policija suėmė tuos Yansin Universiteto chinus studentus, kurie pasirašė atsišaukimą, ragindami visus, nepaisant partijų skirtumų, kovot prieš Japonijos grobikišką imperializmą ir gint savo šalies nepriklausomybę.

Vyriausybė bruka įkalintiems studentams pasirašyt pareiškimą, kad jie pasmerkia komunistus; bet studentai nesirašo, sakydami, jog kas tik kovoja prieš svetimųjų jungą ir už savo kraštо nepriklausomybę, tas yra jų draugas.

Mussolini Sustabdysiąs Karą, Jei Bus Atšauktos Bausmės prieš Jį?

LONDON, Kovo 19. — Tautų Lygos trylikos narių "taikos" komisija gavo pranešimą, kad jeigu Lyga sustabdytų dabartines bausmes prieš Italiją, tai Mussolini sustabdytų karo veiksmus prieš Ethiopiją.

Iš Romos pranešama, kad Mussolini pasiuntė anglą F. M. Rickettą, aliejaus šaltinių tarptautinį meklerį-promoterį, su taikos pasiūlymu Ethiopijos valdovui Hailei Selassie.

Vokietijai Tebėra Atviros Durys į Sutartį su SSRS ir Francija

LONDON, kovo 19.—Sovietų Sąjungos ambasadorius Ivan M. Maiski, kalbėdamas Fabianų Draugijos susirinkime, pažymėjo, kad Vokietija buvo kviečiama lygiomis teisėmis daryti tarpsavinės pagelbos sutartį su Francija ir Sovietais; į tokią sutartį dar ir dabar tebėra Vokietijai atdaros durys.

"Jeigu Vokietija sutiktų, niekas tuom labiau nesidžiaugtų, kaip Maskva ir Paryžius," pareiškė Maiski. Jei Vokietijos valdžia ištikrųjų mano, kad Sovietų sutartis su Francija kariškai "apsupa" Vokietiją, kodel tat jinai nestoja į bendrą sutartį su Francija ir Sovietais? klausė Maiski. Juk tada Sovietai ir Francija užtikrintų Vokietijai pagelbą prieš bet kokius karinius užpuolimus iš kitų šalių pusės.

Tuomi yra sumušama Hitlerio v e i d m a i n i š k a s skundas, būk Francijos sutartis su Sovietais grasinanti Vokietijai.

Maiski pabrėžė, kad Sovietai labai trokšta išlaikyti taiką; sako: "Bile karas neišvengiamai supainiotų mūsų planus ir apskaitliavimus, ir per tam tikrą laiką sustabdytų mums baigimą naujosios socialistinės tvarkos kūrybos. Karas mus tik sutrukdytų."

Smarkiai Kyla Bedarbių Skaičius Vokietijoj

BERLYNAS, Kovo 19.—Hitlerio valdžia buvo paskelbus bedarbės "sumažėjimą." Bet vokiečių Biznio Tyrinėjimo Institutas parodo, jog nuo pereito rugpjūčio iki šiol bedarbių skaičius Vokietijoj dar 1,240,000 pakilo.

Fašistai "Vigilantes" Rengiasi Užpult Gumų Streiko Pikietininkus

AKRON, Ohio, Kovo 19. —Goodyear gumų streikieriai vėl tūkstančiais pikietuoja fabrikus. Kompanija, iš vienos pusės, tęsia derybas su darbininkų unijos atstovais; o iš antros pusės, mobilizuoja fašistines "vigilančių" gaujas terorizuot streiko pikietus. Fašistiniams padaužoms vadovauja buvęs miesto majoras C. N. Sparks.

Komunistai šaukia darbo unijas paskelbt visuotiną streiką mieste, jei tik "vigilantės" pradės atakuot streikierius.

Žūt-būtiniai Ethiopų Mūšiai su Fašistais Ties Alaji Kalnu

ADDIS ABABA, kovo 19. —Et h iopijos imperatorius Haile Selassie asmeniškai vadovauja savo armijai įnirtusioje kovoje su italais šiauriniame fronte tarp Alaji kalno ir Ashangi ežero. Siaučia nepaprastai atkaklūs mūšiai, ir daugelis krinta iš abiejų pusių.

Ethiopai atmušė ir sustabdė fašistų pradėtą žygiavimą linkui strategiškai svarbaus ežero Ashangi; ir jie atlaiko savo pozicijas prieš desperatiškas atakas, kurias daro italai.

Alaji kalnas yra apie 46 mylias į pietus nuo Makalės, o Ashangi ežeras—apie 25 mylias į pietus nuo Alaji.

Telefonai, Telegrafai Išmetė 120,000 Darbininkų

WASHINGTON, kovo 18. American Telefonų ir Telegrafų Kompanija, kontroliuojama Morgano, išmetė iš savo darbų ir tarnybų 120,000 žmonių nuo 1929 m. iki šiol, kaip atrado ir paskelbė valdiška Susisiekimų Komisija. Iš jos skaitlinių pasirodo, jog net gerovės laikais 74,000 išmestųjų gaudavo mažiau kaip po $1,000 algos per metus.

Kompanijos d i r e k t o r i ų galva W. S. Gifford, laike tyrinėjimo, skundėsi, kad ir jo alga del "sumažėjusio" biznio buvo "numušta" iki $206,000 per metus. Pirm krizio jis gaudavo po $250,000.

Kompanija turi $934,000,000 metinių įplaukų. Ji yra monopolija susijus su Graybar Elektros Kompanija. Šios monopolijos turtas yra skaitomas iki 6 bilionų dolerių.

DECATUR, Ala.—Naujas teismas prieš Cl. Norrisą, vieną iš Scottsboro nekaltų negrų jaunuolių, prasidės balandžio 17 d.

Hitleris Bijo Pasiduoti Tarptautinio Teismo Sprendimui

NAZIAI NESUTINKA PALIKT BET KOKĮ NEGINKLUOTĄ VOKIETIJOS RUOŽĄ FRANC. PASIENYJ

LONDON, Kovo 20.—Vokietijos pasiuntinys Ribbentrop išreiškė didelio nepasitenkinimo, kad Tautų Lygos Taryba vakar priimtoj rezoliucijoj pasmerkė Vokietiją už Versalės ir Locarno sutarčių sulaužymą, už nazių armijų atsiuntimą į uždraustą Rheino upės sritį, Francijos pasienyj.

Už Hitlerio to žygio pasmerkimą balsavo delegatai Sovietų Sąjungos, Anglijos, Francijos, Italijos, Lenkijos, Belgijos, Argentinos, Australijos, Danijos, Rumunijos, Portugalijos, Ispanijos ir Turkijos. Čilės delegatas susilaikė nuo balsavimo, o Ecuadoro atstovas negalėjo dalyvauti del ligos.

Hitlerininkai Rūstauja Prieš Tautų Lygos Pasmerkimą Jiems

BERLYNAS, Kovo 19. — Hitleriniai laikraščiai šiurkščiai kritikuoja Tautų Lygos Tarybą, kad ji priėmė smerkimo rezoliuciją prieš Vokietiją. Jie pasakoja, būk Lygos Taryba taip padarius todel, kad neatsižvelgus į nazių "logiškus įrodinėjimus," atkreiptus prieš Francijos sutartį su Sovietų Sąjunga.

Vokietijos užsienių reikalų ministerija su pasipiktinimu atmetė pasiūlymą Francijos, Anglijos, Belgijos ir Italijos (Locarno sutartį pasirašiusių šalių), kad būtų laikinai nustatytas naujas, nors ir neplatus ruožas Francijos pasienyj, kur Vokietija neturėtų laikyt savo armijos, ir kad tą ruožą prižiūrėtų tarptautinė policinė kariuomenė, kol tęsis derybos su Vokietija. Hitlerio valdžia pareiškia, kad tuo klausimu nesutiks net kalbėtis.

Naziai taipgi atmeta keturių viršminėtų šalių reikalavimą, kad Vokietija su savo skundu prieš Francijos-Sovietų sutartį kreiptųsi į Pastovųjį Tarptautinį Teismą (Hagoje). Sako, kad tai būtų "bergždžias" dalykas.

Mat, Hitleris žino, jog Tarptautinis Teismas pripažintų, kad Francijos sutartis su Sovietais niekur nesulaužo pirmesnės Locarno sutarties (kurią buvo pasirašius ir Vokietija). O toks Tarptautinio Teismo sprendimas vėl būtų pasmerkimas Vokietijai, kad būtent jinai sulaužė Locarno sutartį, pasiųsdama savo kariuomenę į Rheino kraštą. Štai kodel hitlerininkams atrodo "bergždžias" dalykas pasiduoti tarptautinio Teismo sprendimui.

Anglijos Ministeriai Pasidalinę Vokietijos-Francijos Klausimu

LONDON, Kovo 20.—Anglijos ministerių kabinetas yra pasidalinęs, kas liečia įsteigimą naujo neginkluoto ruožo iš Vokietijos pusės, Francijos pasienyj, ir tarptautinės policijos pastatymą tenai.—Ta policija daugiausia turėtų susidaryt iš Anglijos ir Italijos kareivių.

Užsieninis Anglijos ministeris Eden su keliais šalininkais tam pritaria, bet ministeris pirmininkas St. Baldwin su savo kabineto didžiuma, kaip pranešama, priešinasi.

Francijos, Anglijos, Belgijos ir Italijos atstovai sumanė apie gegužės mėnesį šaukt pasaulinę taikos konferenciją, kuri galėtų be kitko, svarstyt ir Hitlerio naujų sutarčių pasiūlymus. Bet čia taipgi statoma sąlyga, kad Hitleris paliktų šioki tokį neginkluotą Vokietijos ruožą Francijos pasienyj, kol tęsis derybos bei svarstymai.

Extra!

SIŪLO NAUJĄ "LOCARNO" SUTARTĮ

LONDON, Kovo 20.—Anglija, Francija, Belgija ir Italija pasiūlė Vokietijai naują "Locarno" sutartį tokiomis sąlygomis:

Vokietija turi palikt 12½ mylių neginkluotą ruožą, be nazių armijos ir be tvirtovių, Francijos ir Belgijos pasienyj.

Tas nuginkluotas ruožas turi būti priežiūroje tarptautinės komisijos ir jame turi būt pastatyta tarptautinė policija, kurią sudarytų Anglijos ir Italijos kareiviai.

Vokietija turi kreiptis į Pasaulinį Teismą Hagoje su Hitlerio skundu prieš Francijos-Sovietų sutartį; taip pat turi pasiduoti šio teismo sprendimui ir kitais ginčijamais klausimais.

Vokietija turi priimt visus šiuos pasiūlymus ištisai. Jeigu jinai to nepadarys, tai Francija, Anglija, Belgija ir Italija neisiančios į jokias derybas su Hitleriu.

Jei Hitleris atmes tą naujos "Locarno" sutarties planą, tai Anglija užtikrins pagelbą Francijai ir Belgijai prieš karo pavojų iš Vokietijos pusės.

OHIO valstijoj kovo 20 d. juo augščiau pakilo potviniai. Del jų toj valstijoj žuvę 18 žmonių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve Inc.
every day, except Sunday
80 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States ,per year	$5.50
Brooklyn ,N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canda and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Biznis iš Lietuvos Senelių Prakaito

Tūlas Kaunietis "Lietuvos Žiniose" (vas. 28 d.) labai rimtai kritikuoja Smetonos valdžios taip vadinamos "socialės apsaugos" skyriaus žiaurų ir neteisingą elgėsį su Lietuvos vargdienių vaikais ir seneliais. Autorius sako:

Šia proga turiu priminti, jog skyrius nuo 1935 m. vasaros faktiškai jau yra panaikinęs 1932 m. įsteigtą beturčių vaikams vasaros koloniją Alytuje, kurioje per tris vasaras apie 300 vaikų pasisemdavo sveikatos. Dabar ateina eilė vaikų darželiams. O juk visose kultūringose šalyse stengiamasi pristeigti tiek darželių ir vasaros kolonijų, kad per jas pereitų visi beturčių vaikai. Kai kur, pav., jau net kiekviename kaime veikia vaikų darželiai. Tas pats maždaug tenka pasakyti ir apie vasaros kolonijas.

Soc. apsaugos skyrius informuoja spaudą, kiek jis yra atidavęs senelių ir vaikų atskiroms organizacijoms ar šeimoms išlaikyti. Tam tikslui skelbia labai gražius skaičius, kurie nežinančius gali irgi labai suklaidinti. Skyrius tik nutyli, kad tiė, šeimoms atiduoti seneliai, dažnai yra didžiausio išnaudojimo objektu, kad kai kurie, ypač stambūs ūkininkai, tuos vargšus laiko gyvenimui netinkamose sąlygose, kad maitina taip, kad tik badu seneliai nemirtų ir laikytojams "bėdos" nepadarytų; sk. nutyli, kad seneliai, kurie tik išgali pabėgti, iš tų savo maitintojų pabėga; sk. nutyli, kad pereitą vasarą iš vieno tokio laikytojo atvežė mirštančią senelę, kuri buvo laikoma gyvenimui netinkamoje pašiūrėje ir, niekeno neprižiūrima, nukrito nuo kažkokių, jai gulėti skirtų grėdų ant žemės, kur ją pusgyvę ir rado geri žmonės. Sk. nutyli, kad ir kaikurios organizacijos ima išlaikymui senelius tik todel, kad iš jų turi visai gražų pelną, nes jeigu, pav., už kurį senelį iš savivaldybės ima 50 lt. mėnesiui, tai tas senelis organizacijai atsieina vos kelioliką litų; be to, daugumas senelių verčiami dirbti (tas iš dalies gerai, jei tik darbas ne virš jėgų), todel senelis organizacijai ir savo darbu atneša naudos. Taigi, su seneliais varomas savotiškas biznis—ūkininkų, nes jie gauna progos gerai savo produktus "parduoti," gauna gerą pajamų šaltinį ir organizacijų, kurios taip pat iš to gerai pelnosi, nors ir kitokiais metodais.

Ar Pagalvos Kunigai?

Štai kas labai įdomu: Kur tik liaudis sukyla prieš tironus ir išnaudotojus, ten pusėtinai tenka jos kerštо ir bažnyčiai. Tą parodė revoliucijos bei sukilimai Francijoj, Rusijoj, dabar Ispanijoj, Meksikoje ir beveik visose kitose šalyse. Masės šturmuoja bažnyčias, klioštorius, kunigus ir vyskūpus.

Kodel? Nei So. Bostono "Darbininkas," nei Chicagos "Draugas" nedrįsta rimtai atsakyti į šitą klausimą. Jie pasitenkina prakeikimu "bedievių," "liberalų" ir kitų laisvai protaujančių žmonių. Tuo tarpu, kaip žinoma, pasiliuosavę nuo religinių prietarų žmonės kuomažiausia užsiima ekscesais prieš tas pačias bažnyčias. Jie rimtai stengiasi atimti galią nuo kunigų ir bažnyčių, bet nemano apie jų deginimą. Tie ekscesai išplaukia beveik išimtinai iš tų pačių religingų masių, kuriose, bevergaujant kunigams, susikuopia stačiai neišmatuojamos jūros neapykantos ir kerštо. Jos staiga pamato bažnyčiose ir klioštoriuose ne meilės ir brolybės šaltinius, bet centrus išnaudojimo ir apgavystės.

Dalykas yra tame, kad bažnyčia su visomis savo įstaigomis ir agentais visados buvo ir pasilieka turčių ir naudotojų įrankiu vargšų smaugimui. Kuomet vargšų masės sukyla prieš svietiškus tironus, jos negali užmiršti ir dvasiškų tironų. Tad aišku, kad bažnytinės spaudos kerštingas koliojimas bedievių yra šūvis pro cielių.

"Laisvės" Korespondentų Suvažiavimas

Šiemet "Laisvės" bendrovės šėrininkų suvažiavimas, kuris įvyks balandžio 5 d. Brooklyne, bus tikrai nepaprastas. Tai bus sidabrinio jubiliejaus suvažiavimas. Mes manome, kad būtų labai gerai, jeigu, ryšyje su šėrininkų suvažiavimu, mes turėtume "Laisvės" korespondentų ir bendradarbių suvažiavimą. Vis tiek labai daug mūsų korespondentų iš visos plačios apielinkės dalyvaus šėrininkų suvažiavime.

Kaip visi žinome iš patyrimo, šėrininkų suvažiavimuose nebūna pakankamai laiko apdiskusuoti korespondencijų reikalų. Bet taip pat mes visi žinome, kad korespondencijos yra svarbiausia mūsų dienraščio dalis. Todel, mes manome, reikia nors kartą korespondentams susirinkti su dienraščio redakcija ir pašvęsti kelias valandas apkalbėjimui mūsų korespondencijų problemos.

Tais sumetimais redakcija ir šaukia korespondentų suvažiavimą balandžio 4 d. Prašome draugus ir drauges rengtis dalyvauti. Atvažiuokite šėrininkų suvažiaviman iš vakaro ir dalyvaukite korespondentų suvažiavime!

"Draugas" apie Amerikos Lietuvių Anti-Fašistinį Suvažiavimą

Chicagos "Draugo" redaktoriui Šimučiui labai nepatinka sumanymas šią vasarą šaukti visuotiną Amerikos Lietuvių Suvažiavimą pasmerkimui Smetonos diktatūros Lietuvoje. Jis atranda, kad suvažiavimo reikalais yra susirūpinę pirmoj vietoj komunistai ir socialistai ir todel jam tas nepatinka. Šimutis mano, kad nei komunistai, nei socialistai nėra "demokratijos" šalininkai.

"Draugo" išėjimas prieš lietuvių kongresą pasmerkimui Smetonos diktatūros yra graži pagelba Smetonai, kuris net tas pačias katalikų organizacijas jau uždarė. Pernai "Draugas" griežtai priešinos Amerikos Lietuvių Darbininkų Suvažiavimui, kuris pasmerkė Smetoną. Dabar vėl eina prieš abelną Amerikos Lietuvių Suvažiavimą. Kas tik prieš Smetonos diktatūrą, tuojaus "Draugas" piestu prieš tuos.

Tai kam "Draugas" tarnauja ir padeda? Kaip diena aišku, kad p. Šimutis, kuris būdamas Lietuvoje 1926 metais padėjo tautininkams smurto pagelba uždėti savo diktatūrą ant Lietuvos liaudies, tebetęsia tą savo politiką čia Amerikoje. Šimutis tebetalkininkauja Smetonai. Lai tą supranta kiekvienas katalikas darbininkas.

Ką Darys Bedarbiai?

Roosevelto valdžia grūmoja bedarbiams nauja alkio rykšte. Ji pasiūlė kongresui, kad jis šiemet bedarbių šalpai ir šalpos darbams teskirtų $1,500,000,000. Rooseveltas sako, kad dar nuo pernai metų yra likę apie $1,000,000,000, taip pat kongresas jau paskyręs Civilian Conservation kempėms apie $600,000,000. Taigi, viso šiemet tiesioginiai šalpai ir šalpos darbams būsią išleista apie $3,100,000,000. Betgi 1935 metais buvo paskirta tam tikslui $4,500,000,000, o išleista $3,500,000,000. Vadinasi, šiemet manoma išleisti $400,000,000 mažiau, negu pernai.

Bet ar bedarbių šiemet mažiau? Ne, nemažiau. Priešingai, šiemet bedarbių bus daugiau. Šiemet ir šalpos reikalaujančių bus daug daugiau, negu pernai. Pati valdžia sako, kad pernai visoj šalyje iš šalpos gyveno apie 20,000,000 žmonių, o šiemet jau turės gyventi 24,000,000!

O kas pikčiausia, tai kad pats Roosevelto savo prakalboje kongresui pripažino, kad bedarbių skaičius auga. Bet, girdi, "aš siūlau, kad mes prašytumėme privatinį biznį praplėsti savo darbus, idant sugėrus didėjantį skaičių bedarbių." Privatiškas biznis susimylės ir padarys daugiau darbų! Tai tikrai begėdiškas pasityčiojimas iš bedarbių.

Privatiškas biznis dėjo ir dės visas pastangas, kad apsieiti su kuomažiausia darbo spėkų, nes to reikalauja jo pelno interesai. Pav., jeigu privatiškas biznis gali priversti vieną mainierį iškasti dešimt tonų anglies, tai argi jis sakys mainieriui: "Neskubink, iškask tik penkis tonus, gausi tą pačią algą, o aš duosiu kitam mainieriui (bedarbiui) iškasti kitus penkis tonus ir jam mokėsiu tokią pat algą?" Ne, to privatiškas biznis nedarė ir nedarys. Roosevelto prašymas čionai nieko negelbės. Tą puikiai žino ir patsai Rooseveltas.

Prieš Roosevelto ruošiamą smūgį bedarbiams reikia kovoti. Kuo greičiausia turi susivienyti visos bedarbių organizacijos ir atmušti Roosevelto valdžios pasimojimą nukapoti išlaidas bedarbių reikalams.

Charles Dickens Ir Negrų Vergija

Pirmoj pusėj pereito amžiaus Anglijos literatiniam pasauly plačiai paskilbo Charles Dickens, gabus ir labai vaisingas beletristas. Jo apysakos labai išgarsėjo ir kitose šalyse.

Pastaraisiais metais žymiai pagyvėjo susidomėjimas Dickenso kūryba. Apie jį labai daug rašoma ir šioj šaly. Hollywoodo filmų fabrikantai iš tulų jo apysakų gamina filmas. Bet jie labai tendencingai renkasi materiolą iš Dickenso apysakų. Buržuaziniai meisteriai taip falsifikuoja Dickensą, kad jo nei nepažintum.

Čia mums rūpi atžymėt Dickenso rolė kovoje prieš negrų vergiją. Ne tik Dickens, bet ir kiti tų laikų žymiausi Europos rašytojai—Hugo, George Sand, Heine — be pasigailėjimo pliekė kailį vergininkams. Ką Marksas darė politikoj, tą šie rašytojai darė literatiniam fronte.

1842 metais Charles Dickens buvo atvykęs Amerikon. Jo kelionės įspūdžiai sužymėta "Amerikoniškuose Užrašuose" (American Notes). Amerikos politinį ir ekonominį gyvenimą laikė tuomet savo replėse pietinių valstijų vergininkai. Jų rankose buvo valdžia, senatas, diplomatija. Jiems tarnavo didelė kunigijos didžiuma. O tuli vadinami mokslininkai "moksliškai" aiškino, kad vergija maitina ir kelia "aukštą Amerikos kultūrą." Tie, kurie reikalavo negrų vergijos panaikinimo, buvo areštuojami ir net linčiuojami.

Aplankęs Virginijos valstiją, Dickens savo akimis pamatė, ką aktualiai reiškia vergija. Jis pasibaisėjo ir pasišlykštėjo. Virginia visiškai nebuvo panaši į patriarchališką rojų, kaip jį dabar atvaizduoja sentimentaliai cukrinės filmos ir vergiškos praeities mylėtojai. Vaizdais iš tikro gyvenimo Dickens parodo, kad vergija buvo tikras pragaras, o į tą argumentą, kad vergų savininkai, plantatoriai, Sautų aristokratai yra kultūros žiedas, Dickens sarkastiškai sustato į šerengą tos aristokratijos šulus —kiek žemas buvo jų kultūriškumas, kaip prašvinkę buvo jų socialiai papročiai, kokias jie keldavo bestiališkas orgijas, kurios dažnai baigdavosi žudynėm ir dueliais! Prakilnumas ir apšvieta juk negalėjo išsivystyt iš sistemos, permirkusios smurtu, krauju, linčiaus dvasia!

Pietinių valstijų ponija, negrų savininkai, atstovavo ne kultūrą, bet intelektualį supuvimą, pridengtą cackėm, romantizmu ir išdidžiom manierom. Aristokratai, kurie žinojo visą etiketą, kaip bučiuoti savo ponioms rankas, dar geriau žinojo "etiketą" smaugti vergus.

Sakoma, kad ponai brangino savo nuosavybę-negrus ir kad negrams plantacijose gyvenosi gerai. Charles Dickens surinko daugybę skelbimų laikraščiuose, kur pajieškoma pabėgusių negrų. Ilgiausios būdavo tų skelbimų kaleinos.

Praslinkus dvidešimčiai metų po to, kaip pasirodė Dickenso "Amerikoniški Užrašai," Amerikoj kilo pilietių karas. Karas ir minių sentimentas nušlavė vergiją, nors pėdsakai ekonominės ir politinės belaisvės visviena pasiliko.

Pilietių karo metu Anglijos valdžia stojo už pietinių valstijų vergininkus. Ji jau buvo pagatava paskelbti karą Lincolno valdžiai. Tačiaus, Anglijos darbo minių sentimentas buvo su šiauriečiais. Dickenso raštai daug kuo prisidėjo, kad įsąmoninus tą sentimentą prieš vergiją.

Brooklynietis.

Ylą Maiše Sunku Paslėpti

Vietoje vieningos vienybės opozicionierių su lietuvių komunistine pozicija, tai šiandien mes turime suskilusią "opoziciją." Kaip LDD ir "Naujosios Gadynės" šėrininkų suvažiavimai suskilo ir kas įvyko kovo 7 ir 8 dienomis, šių metų, tai "Laisvės" skaitytojai jau matė. Ir tai buvo šventa teisybė pasakyta, nė kiek neperdedančiai aprašyta.

Dabar, ką rašo "N. G." (No. 11) po suvažiavimų, tai bile žmogus, mokąs skaityti ir nors kiek protaujantis, perskaitęs pilnai supras, keno ir kur buvo uzurpacija ir smurtas. Jie džiaugiasi, kad net policija apsirubežiavo; džiaugiasi, kad jų "didžiuma" užtvirtino išmetimą kelių draugų iš organizacijos dar prieš suvažiavimą ir kad suvažiavimuose buvo triukšmo ir obstrukcijų. O kas jas darė ir kas prie to privedė, tai galima suprasti iš tos pačios "N. G." Ta nemieruoto vienpusiškumo ir užsispyrimo prieš vienybę dvasia, tas amžinas norėjimas tarkuoti komunizmą ir "bimbizmą" savaime išlenda, kaip smailiausia yla iš maišo.

Ilgo isteriško besigyrimo-aprašymo suvažiavimų pabaigoje, "N. G." sako, kad "LDD atstovų suvažiavimas užgyrė Centro Komiteto raportą ir veiklą, kartu užgirdamas prašalinimą Kuodžio, Prūseikos ir Paukštienės" (reiškia, viskas atlikta automatiškai). Tačiaus suvažiavimo vienybės klausimu rezoliucija įtalpinta antram "N. G." puslapyj su reikalavimais Centro Biurui be jokių komisijos parašų. Reiškia, vienybė įvyks automatiškai tada, kaip editorialiniam straipsnyje pasakyta: "Toji vienybė galų gale bus iškovota. Tik mes labai abejojame, ar prie tos vienybės galės prisidėti dabartinis Centro Biuro 'vadas.' Gali atsitikti taip, kad netik vado karūna, bet ir pats vadas bus numestas už tvoros."

Tai atbukusi ir surūdijusi yla tų, kurie neapkenčia komunistų, išlenda iš strazdinio maišo. Kodelgi nebuvo taip aiškiai jų tikslai pasakyta pačiam suvažiavime, kad delei asmeninių išrokavimų jie yra mirtini vienybės priešai ir tokia kaina statoma vienybės įvykinimui? Todel, žinoma, kad jeigu Strazdas, Jankauskas ir Steponavičius būtų tatai suvažiavime pasakę, tai jų pačių šalininkai būtų prieš juos atsisukę. Aišku, labai aišku, kad tai yra jų tik saldliežuvavimas apie bent kokią vienybę .

D. Jussius.

Waterbury, Conn.

Kovo 16 d. Rusų svetainėje įvyko komunistų ir socialistų bendras susirinkimas. Diskusuota bendro fronto klausimas del Farmerių-Darbo Partijos kūrimo ir kovai prieš karą ir fašizmą, o taipgi del apvaikščiojimo Pirmosios Gegužės. Tai pirmą kartą socialistai ir komunistai susiėjo į bendrą mitingą. Socialistai pritaria bendram frontui. Šis susirinkimas buvo viešas, pašaliniai galėjo dalyvauti. Gaila, kad iš lietuvių nebuvo pašaliečių ir net ne visi partijiečiai.

Bal. 2 d. Waterbury kalbės Emily Pearson. Ji lankėsi Sovietų Sąjungoj ir ten tyrinėjo tos šalies gyvenimą. Gabi kalbėtoja, daug pasakys apie sovietinę tvarką. Drauge bus rodoma ir paveikslai. Prakalbas rengia Amerikos Mokyklų Mokytojų Unija-Federacija, YMC A namo patalpose, 8 val. vakare, West Main St.

Balandžio 26 d., Venta Hall svetainėj, bus antru kartu perstatyta veikalas Tamyla. Pirmu kartu veikalą lošiant, buvo dideli pusniai ir todel ne visi galėjo ją matyti. Daugelis žmonių reikalavo atkartoti. Pertraukose kalbės J. Kunsa, iš New Haven, Conn., nesenai grįžęs iš Lietuvos. Po lošimo šokiai. Pradžia 6:30 val. vakare.

Rep.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
48—2nd Ave. Newark, N. J.
Tel.: Humboldt 2—7964

Migrėna. Nervų Sukrėtimas.

Drauge daktare, ar negalėtumėt man ko patarti apie mano migrėną. Ar gerai įčirškimai dėl migrėnos?

Aš kenčiu tą migrėną nuo pat 15 metų savo amžiaus. Dabar man suėjo 30. Man paprastai užeina tie galvos skaudėjimai apie mėnesines. Ar tai yra paveldėta liga? Mano motina sirgdavo migrėna, bet netaip sunkiai, kaip aš. Aš sveriu 148-50 svarų ir esu 5 pėdų ir 3 colių ūgio. Ar nesveriu perdaug?

Ir aš susižeidžiau automobilio nelaimėj. Man įlaužė nugarkaulį,—nulaužė vieno nugarkaulio šoninį sparną palei kryžių. Ir man sukrėtė smegenis. Nelaimė įvyko gruodžio mėnesy, ir aš išgulėjau 6 savaites. Dabar po truputį vaikštinėju, apie namus krutu, bet man nugarą skauda, kai pasilankstau ar pasitampau.

Daktaras man patarė įčirškimus su adata dėl migrėnos, bet man atrodo, kad man da labiau skauda. Kaip Jums atrodo tokie įčirškimai?

Da apie tą "migraine." Prieš patį priepuolį man akyse pasirodo taškai, visa kas lyg susilieja arba pritemsta dešinėj pusėj, pradeda širdį pykinti, vemti verčia, ir aš turiu atsigulti. Už kokios valandos silpnumas pereina, ir tada suima galvą skaudėt baisiai. Jei aš ką kalbu ar kas man ką kalba, tai regis, lyg per kokį sapną. Kai kada man užeina tirpti nosį ir kojas.

Dėl nugarkaulio sužeidimo nešioju platų diržą, "Sacroiliac corset."

Atsakymas

Labai gerai, Drauge. Tokis diržas duoda raiščiams paramos ir palaiko kaulus arčiau krūvoj. Ir gerai, kad Jūs judate, vaikštinėjate. Nors ir paskauda, bet tai eina Jums ant gero: greičiau išsimiklins pažeisti raumenys ir susinėrimai apie tą nugarkaulį. Šiaip nieko ypatingo nėra galima daryti. Tai yra mekaniškas pažeidimas, ir, laikui bėgant, jis Jums atsitaisys.

Kas kita su ta **migrėna.** Migrėna yra viena **alergijos** ligų,—ypatingo, liguisto jautrumo ligų. Tiesa, migrėna dažnai esti įgimta, paveldėta. Ar Jums tie įčirškinimai ką gero padarys, tikrinti negalėčiau. Tai priklauso nuo to, **ką** būtent gydytojas Jums į raumenis leidžia.

Kaip ten nebuvę, bet štai kas Jums žymiai palengvins migrėną. Tik pildykite. **Migrėnos** pamate yra stoka **kalkių** organizme. Tai ir vartokite, Drauge, kuo daugiausia kalkių su maistu: daugiau sūrio, varškės, pieno, kiaušinio trynių, riešutų, žirnių, pupų, lyšių (lėšiukų, **lentils**), kopūstų, apelsinų, citrinų, citrų, finikų **(dates)**, kviečių, rupios duonos, žalių daržovių, morkvų ir kitokių **gyvų,** nesugadintų valgių.

Imkite ir **pieno kalkių: Calcium lactate, 10 grs., 100 tablets,** po 2 tableti po valgio, keletą mėnesių. Apleidę porą savaičių, ir vėl imkite kalkių, vėl keletą mėnesių. Kad kalkės geriau pasilaikytų organizme ir taip greit neišeitų, imkit žuvų aliejaus, po šaukštą po valgio. Arba I. V. C. pearls po keletą kapsulių po valgio. Arba **Haliver oil with viosterol.** Taip gi būkite dažniau **ant saulės,** nuoga ar pusnuogė. Galima ir po atdaru langu. Bet to, imkite dar ir **skydinės liaukos: Thyroid gland, ½ gr., 100 tablets,** po vieną prieš valgį, apleisdama po kelias dienas laike pačių mėnesinių. Imkite mėnesiais. Būtinai ir **iodo tinktūros** po lašą su pienu kas pora dienų, visą gyvenimą. Būtų gerai da ir **džiovintų mielių: Brewers yeast tablets, Mead,** bent po 10 tablečių prieš valgį. Visa tai padės greičiau Jums atpildyt organizmo trūkumus ir mažins migrėną. Nebijokite žuvų aliejaus—nenutuksite nuo tų poros šaukštų. Jūs labiau tunkate nuo tų gardžių negyvų pyragų, blynų ir šiaip krakmolų. Jų vartokite kuomažiausia, tai da kelis svarus galėsite ir numesti, suliesėti.

Visokia mintis, kuri neagituoja, yra arba iškaneveikimas arba išdavystė.
—ROMAIN ROLLAND.

LITERATŪRA IR MENAS

Tik tas rašytojas gali vadintis revoliuciniu, kuris ištikrųjų kelia darbininkų masių revoliucionizavimosi procesą ir mobilizuoja jas kovai su priešu.
—JURGIS DIMITROVAS.

Apie BSSR Sovietų Rašytoją Lietuvių Sekcijos Poeziją

Šių metų vasario 10 d. visų Baltarusijos tautų poezijos šventė. Tą dieną Baltarusijos sostinėj Minske atidaromas SSRS sovietinių rašytojų sąjungos plenumas, skirtas poezijai. Niekas neginčys, kad šis plenumas turės pasaulinės reikšmės. Ir ypač didžiulės reikšmės jis turės Baltarusijos literatūrai, o tuom pat ir Baltarusijos lietuvių proletarinės poezijos tolimesniam augimui.

Šiame straipsnyj mes ir norėtume bent trumpai, žinoma, kiek leidžia laikraščio skiltys, paminėti tuos laimėjimus, su kuriais sutinka mūsų poezija plenumą, ir ypač pabrėžti tuos trūkumus, kuriuos reikalinga nugalėti, kad ji galėtų ištikrųjų suklestėti ir pražysti pilnaviduriais poezijos žiedais.

Pastaraisiais metais Baltarusijos lietuvių proletarinė poezija žymiai pasistumėjo pirmyn. Visa eilė naujų autorių pasirodė "R. A." ir "Priek." skiltyse. Pereitų metų "R. A." tilpo šių pradedančių poetų eilėraščiai: **S. Žukelio, Aro, Kliuko, J. Juodaduonio, S. Stundžytės, S. Pilkausko, Naujakurio, V. Meteoro, Zuikio, Skambučio, Švyturio, Balandžio.** Aišku, kad nevisi čia nurodyti vieno ar dviejų eilėraščių autoriai išaugo į aukštai kvalifikuotus poetus. Bet šis naujų autorių skaitlingumo faktas charakteringas tuo atžvilgiu, kad jis ryškiai parodo plačiųjų darbo masių veržimąsi į literatūrą. Neabejojame, kad iš tų masių tarpo iškils visa eilė tikrai talentingų poetų.

Vienok mus džiugina ne tiktai mūsų poezijos augimas į plotį, bet ypač jos augimas į gylį, jos tobulėjimas kokybės atžvilgiu. Tai aiškiai matyti mūsų senesniųjų poetų **F. Sodainio, A. Dabulio ir L. Liudos** poezijos rinkiniuose.

Visi trys čia minimi poetai yra buvę aktingi palėpinio darbo dalyviai. Už tat visai naturalu, kad jų kuriboj žymią vietą užima palėpinis darbas ir kova. Drg. **F. Sodainio** rinkinyj "Po darbo ir kovos vėliava" centralinę vietą užima skyrius "Palėpės gyvenimas ir kova." Tiesą sakant, šis skyriaus užvardinimas ne visai atatinka jo turiniui. Jame mes nematome tiesioginio palėpės gyvenimo ir kovos. Mes matome to palėpės gyvenimo ir kovos kai kuriuos momentus tiktai pro kalėjimo štanguotą langą, kalinio atsiminimuose, jo svajonėse. Bet čia reikia pabrėžti **F. Sodainio** kaipo poeto nemažą pliusą tame, kad jis sugebėjo, panaudodamas kalinio atsiminimus, parodyti tą kalinį kaipo realų, gyvą žmogų, kovotoją, revoliucionierių. **Sodainio** kalinys—jautrus svajotojas, jį skaudžiai slėgia "mūrų sienos ir geležies langai," jis gyvai jaučia gamtos grožę, jį žavi graži pavasario naktis, kurios gabalėlį jis mato pro kalėjimo langą, jis svajoja, svajoja apie žydrias mylimosios—kovos draugės akis, prisimena darbą ir kovą laisvoj palėpėj, žiaurius žvalgybos kankinimus ir vėl svajoja apie ateities kovas, apie proletariato pergalę.

Dideliu **Sodainio** minusu skaitome tai, kad jis nesistengė ar neįstengė parodyti revoliucionierių kovotoją ne tiktai kalėjime, bet ir konkrečiam darbe, kovoj. Šiame skyriuje randame vieną eilėraštį "Prieš šventę gegužės," kuriame poetas bando vaizduoti konkrečią kovą, rengimąsi Pirmosios Gegužės demonstracijai. Bet šis eilėraštis gavosi kažinkoks nublukęs, bespalvis ir bejausmis. Įdomu, kad **Sodainis** vaizduodamas kalinį kalėjime randa pakankamai gilaus jausmo ir vaiskių spalvų tam vaizdui sukurti. Pavyzdžiui:

Atrėmęs kaktą plieno štangon,
Giliai paskendęs mintyse,
Prisimena liuosybę brangią,
Kurią pasiekia tik dvasia.

Kaip nesenai dar buvo laisvas,
Lekioj, kaip aras, po miškus;
Krūtinėj jo liepsnojo gaisras
Karštos kovos prieš skriaudikus.

Bet kaip tik jis ima vaizduoti konkrečią kovą eilėse "Prieš šventę gegužės," išnyksta jausmas, nušunta spalvos. Štai pora posmelių:

Ir ūpo laike pakilaus
Dainuojam: "Drąsiai pirmyn"...
Tuomet tai nieks neuždraus
Kilt tavo balsui aukštyn.
Arti jau tamsioji naktis—
Daug dar kas reikia priruošt,
Draugams tai nėra paslaptis,
Kad dirbti teks išsijuosus.

Pirma, pasakymas: "Ir ūpo laike pakilaus" neteisingas gramatikos atžvilgiu, antra, nors čia kalbama apie pakilų ūpą, dėja, visame eilėraštyje to pakilaus ūpo nejaučiame. Tai kažkokia blogai sueiliuota sausa deklaracija, rymai nevykę.

Skyriuje "Darbas ir kova" tarp kitų agitacinio pobūdžio eilėraščių, kurie nieku ypatingu nepasižymi, nei minties gilumu, nei formos originalumu, randame eilėraštį "Apleidžiant sodžių," kuris itin charakteringas mūsų proletarinei poezijai. Šis eilėraštis ryškus konstrastas smulkiai buržuazinių inteligentų-trečiafrontininkų kaimo romantikai jų poezijoj. Jei buožiukai inteligentai verkšlena ir liūdi svyruojančių gluosnių, arimų kvapo, tai drg. **Sodainis** apleisdamas sodžių dainuoja:

Palikit sveikos, pievos ir laukai,
Ramusis sodžius, medžių šlamėsys!...
Mane vilioja miestas, fabrikai
Ir triūkšmingųjų gatvių ūžėsys.

Jį vilioja miesto fabrikai ir triukšmingųjų gatvių ūžėsys. Jei individualistus smulkiai buržuazinius inteligentus slėgia miestų mūrai, gatvių trenksmas, tai **Sodainį**—proletarą vilioja tas triukšmas, tie mūrai, nes jis ten jaučia kolektyvinę jėgą, tūkstančius savo kovos draugų, kurie jį išmokys "bendros kovos minčių."

Ten dirbsiu prie mašinų dūzgiančių
Kartu su tūkstančiais savo draugų;
Tenai išmoksiu aš bendros kovos minčių
Ir sužinosiu, kaip išbristi iš vargų.

Štai kodel vilioja proletarą miesto gatvių triukšmas.

Visai teisingai drg. **Žalionis** rinkinio įžanginiam straipsnyj pažymi, kad antrame **Sodainio** kurybos laikotarpyj galima pastebėti "ėjimą prie idejų konkretumo, prie didesnio vaizdingumo jų apibrėžime, nors pagrinde ir neišeinant iš agitacinės poezijos rėmų." Tiesa, kad tai yra žingsnis pirmyn.

Galima būtų dar pridurti, kad šiame laikotarpyj drg. **Sodainis** padarė taip pat didelį žingsnį pirmyn ir techniško eilių apdirbimo atžvilgiu. Jo eilėraščiai pasižymi sklandumu, paprastumu, labai lengvai skaitomi. Bet šiame laikotarpyj **Sodainio** poezijoj nėra kažkodel vieno "menkniekio," kuris buvo gana ryškus pirmojo periodo geresniuose jo eilėraščiuose, būtent: jausmo gilumo, ugnelės, be ko negali būti nuoširdžios ir gilios poezijos. Šiame laikotarpyj pas **Sodainį** dažnai sutinkame posmus ir ištisus eilėraščius sklandžiai sueiliuotos prozos, kaip šit:

Galvijų kaimynės
Ganyklose didėja.
Priauga kiaulių
Didesni pulkai.
Gryniausias sėklas
Kolektyvai sėja,
Gražiais javais
Nukloti jų laukai.

Tokiai posmais parašytos visos eilės "Kolektyvų žemė." Sklandu, bet tai ne poezija. Perskaitai ir nė trupučio nesuvirpina tavo sielą, nesukelia kokių nors gilesnių emocijų minčių.

To negalima pasakyti apie eiles "Naujas kaimas" ir "Rugiapjūtė kolektyve." Ypač pastarosios eilės persunktos kolektyvinio darbo džiaugsmu, kuris negali neužkrėsti ir skaitytojo tuo jausmu.

Sveikintinas **Sodainio** užsimojimas duoti epinį mūsų socialistinės tikrovės vaizdą poemoj "Mikolas Samuolis." Tai nemažas žingsnis pirmyn ir mes galime tik palinkėti šioj kryptyj dirbti toliau. Vienok, kad sekmingesnis būtų tas darbas, pravartu bus nurodyti tuos gana stambius poemos trūkumus, kurių tolimesniam darbe poetas turi išvengti. Pirmiausia reikia pasakyti, kad šioje poemoje gana ryškiai matyti autoriaus dar galutinai neišgyventas schematizmas ir atpasakojimas to-ar kito įvykio vietoj vaizdavimo. Be to krinta į akis toks faktas, kuomet Sodainis vaizduoja prieškarinį buožę, jis sugeba keliais charakteringais bruožais parodyti tikrai kraugeriškai "geraširdžio" voro-buožės vaizdą:

Daugelis supratęs
Šias skriaudas murmėjo,
Bet netekęs duonos
Pas Samuolį ėjo.
Jis neatsisakė—
Gelbėjo kiekvieną,
Bet už duonos svarą
Dirbt reikėjo dieną.
"Geraširdis", sako,
Buvo šis kaimynas,
Bet jei ką sučiupo
Engė prisimynęs.

Bet kaip tik Sodainis imasi vaizduoti šių laikų kenkėją buožę, taip mes jo ir nematome. Matome tik kažkokį skaitvedį, apsukrų senuką, kuris, pasak Sodainio, ir yra tas kenkėjas. Vadinasi drg. Sodainis mums parodo tiktai to kenkėjo maskę, o tikrojo buožės kenkėjo, pasislėpusio po senuko skaitvedžio maske taip ir neparodė. Mes priversti tikėti Sodainio žodžiams, kad tas nekaltas senelis kolektyvą griovė, jo pamatus kniso ir galvijus pjovė.

Šitą faktą, man matosi, galima paaiškinti tiktai tuomi: prieškarinį buožę Sodainis pats neblogai pažinojo ir net ant savo kailio patyrė, užtat ir atvaizduoti jį konkrečiai, apčiuopiamai sugebėjo; o šių laikų buožės kenkėjo Sodainis nepažinojo ir vaizdavo jį tiktai pasigaudamas girdų arba laikraščių korespondencijų; užtai ir gavosi schema.

Iš Sodainio mes turime reikalauti daug geriau padarytos poemos, ir jis gali geriau padaryt. Turbūt, neklysime pasakę, kad poema "Mikolas Samuolis"—nepakankamai atsidėjus, ant greitųjų atliktas darbas.

Šiomis dienomis išėjęs iš spaudos Dabulio eilių rinkinys "Mano Tėvynė" yra žymus indėlis lietuvių proletarinėn literatūron. Dabulis, anot Žalionio, savo eilių tematika labiausiai sovietinis poetas. Negali nesidžiaugti vartant Dabulio rinkinį ne tiktai jo tematiniu įvairumu, bet ir jo eiliavimo būdų, formos įvairumu.

Šiame rinkinyje Dabulis perdėm lyrikas. Bet jo lyrika, daugumoje socialinė, visuomet klasiniai nusiteikusi lyrika. Ji ugdo skaitytojo klasinį budrumą, iššaukia priešo neapykantą, sukelia stiprių emocijų. Svarbiausias Dabulio lyrikos bruožas—nuoširdumas ir jausmo gilumas, kuris raudonu siūlu eina per visą rinkinį. Štai trejeta neninktinių posmelių iš eilių "Lenino anūkai":

Ūžia balsas bugno
Ir duda varinė,—
Šiltą džiaugsmo ugnį
Pajutau krūtinėj.

Mėlini drabužiai,
Raudoni veideliai,—
Už lupelių ūžia,
Kaip dūda, dainelė.

Surikiuotos eilės,
Vėliava ugninė;
Širdys pilnos meilės
Aušt ančios gadynės.

Nemaža Dabulio eilių rinkinyj tokių posmų, kuriuos skaitant ištikrųjų "šilta džiaugsmo ugnį" pajunti krūtinėj. Paprastai eilių ar apysakų rinkinį užvardina kokio nors eilėraščio ar apysakos užvardinimu. Dabulio rinkinyj nėra eilėraščio, kuris būtų užvardytas "Mano Tėvynė". Bet paskaičius rinkinį pamatai, kad jo užvardinimas puikiai atatinka turiniui, nes visas rinkinys pradedant nuo eilių apie suodiną krosniakurį ir baigiant eilėmis Puškino atminimui perdėm trykšte-trykšta gilia pasaulinio proletariato tėvynės meile. Imkim nors šiuos posmelius iš eilių "Pamylau":

Miškas, girios tankios
Pievos mūs gėlėtos,
Kaip sesutės brangios,—
Mano pamylėtos.

Fabriką didingą
Miestą, kaip ir sodžių,
Pamylau širdingai,
Pamylau juos godžiai.
Pamylau šią šalį,
Darbininkų kovą,
Kas dienose Spalio
Dilgines išrovė.

Dabulio stilius nepaprastai gyvas ir vaiskus, jame randame nemaža originalių palyginimų ir įdomių rimų. Dauguma eilių paprastai muzikaliai dainiškos ir, anot Žalionio, prašyte prašosi muzikos. Imkime kad ir tokius posmelius:

Popo žegnota
valdė porelė:
Pono bizūnas,
caro erelis.
Nevskio prospektą
šiltą ir sotų
Saugojo tvirtas
sargas ūsotas.

arba

Lenino miestas,
Lenino laikas,
Leniną mini
Senas ir vaikas,
Mūrai kur kyla,
plienas kur verda
Žmonės pamylo
Lenino vardą.

Tai vis pilnaviduriai, kaip Žalionis sako, poezijos žiedai, kurių gana apstu nemažame Dabulio poezijos darželyje—rinkinyje. Vienok, turiu pripažinti, kad greta tų pilnavidurių žiedų užtinkame nemažai usnių. Ir ta viena kita usnė kokiam nors apleistame pūdyme, gal būt, netaip būtų ir pastebima. Bet Dabulio kvapiame poezijos darželyje greta pilnavidurių žiedų tos usnės ypač metasi į akis ir skaudžiai duria. Vietomis, rodos, tik reikėjo truputį autoriui linktelt ir būtų usnė išrauta arba rodos ir redaktorius galėjo padėti, kur autorius vienas nevaliojo išversti su šaknimis išsikerojusią usnį.

Štai keletas pavyzdžių tų usnių:

Kartais seną draugą
Sutinki ant kryžkelio:
Per metus išaugo,—
Iš "apačių" iškelia.

Ką reiškia tas "iš 'apačių' iškelia", niekaip negalima suprasti. Matyti, kad žodis "iškelia" čia, kaip sakoma "už ausų pritrauktas" tiktai del rimo. Kad Dabulis mėgsta panašiai elgtis, rodo ir toks posmelis:

Į šilkinę sniego pusnį
Kalnas pasinėręs,
Už kalnelio auga usnys
Ant kalnelio svėrės.

Iš pirmųjų dviejų eilučių atrodo, kad čia kalbama apie kalną žiemos metu. Vienok jau sekančios eilutės rodo priešingai—vasarą, nes ant kalnelio auga svėrės. Ir bendrai visame eilėraštyje daugiau ir neužsimenama apie žiemą. Kodel čia autoriui būtinai prireikė "pusnies"? Aišku, rimui, del "usnies". Ir gavosi nesąmonė. Arba toks posmelis:

Kas javus išarpavos,—
Išsijos per arpą,—
Augs ilgesnės ant dirvos
Ir pilnesnės varpos.

Galima liežuvį nulaužti taip iškraipant kalbą, kad atatiktų autoriaus rimams.

Tik kolektyvo eilėse
Su bolševikiškais tempais
Mes sunkumus nugalėsim
Buožę iš kaimo ištremsim.

Tai sueiliuota sausa deklaracija. Šis posmas visai neturėjo patekti rinkinin.

Panašių usnių galima būtų pririnkti nemažą pluoštą. O jos smarkiai teršia šiaip tikrai gražų Dabulio poezijos daržėlį. Visas rinkinys rodo, kad drg. Dabuliui pilnai pakako sugebėjimo ir talento, kad padaryt savo rinkinį ištikrųjų mūsų poezijos pažiba, bet jis perdaug šaltai pažiūrėjo į tą darbą, atliko jį ant greitųjų be deramo susikaupimo ir atsidėjimo. Tokiu būdu jis padarė mūsų literatūrai didelę žalą ir už tai vertas smarkaus išbarimo.

Nemažiau, jei dar nedaugiau, tokių usnių yra Lavėnos Liudos rinkinyj "Žingsniuojančiai Jaunatvei". Yra rinkinyj eilėraščių visai neblogų kaip: "Mano bėris", "Pionierių lageryj", "Traktoristė", "Išeiginė". Ypač pastarosios eilės parašytos sklandžiai ir gyvai, kupinos sveiko jaunystės džiaugsmo. Šios eilės aiškiai kalba apie L. Liudos poetinį talentą. Vienok daugelis rinkinyj telpančių eilių sakyte sako taip pat, kad L. Liuda nepakankamai dirba su savim, kad jai stoka poetinės kultūros. Poetinė kultūra įgijama tiktai per stropų ir nuolatinį darbą su savim, per stropų mokinimąsi. Yra eilių rinkinyje visai silpnai padarytų, kaip: "Sargyboje", "Bedarbis Pranas" ir t. t. Tos eilės parašytos be galo sunkiu, mediniu stilium, šlubuojančiu ritmu, veiksmažodiniais ritmais. Štai posmelis:

Akys aptemo ir... Pranas parpuolė,
Gatvėj kažin kas dar rėkė, šnekėjo.
Sąmonė Prano nutruko, prapuolė...
Kraujas šaligatviu karštas tekėjo.

Tokiais vaikiškais veiksmažodiškais rimais, kaip stovėjo, atėjo, plaukia,—šaukia, šnekėjo—tekėjo, pakilo nutilo, parašyta, visa poema "Bedarbis Pranas."

Negalima nepastebėti dar vieną mūsų poetų nemažą neigiamybę, būtent: nesiskaitymą su kalbos kirčiavimo dėsniais. Baisiai priklu skaityti, kuomet autorius tave verčia tarti: duona, stogu ir pan. Tokių dalykų pasitaiko net ir pas Sodainį, o pas Dabulį ir pas L. Liudą—nuolatiniai reiškiniai. Štai Dabulio pavyzdžiai:

Jei pasėti mašina,
Jei laiku užarti
Tai kasdiena bus duona
Ir kuo šerti sartį.

arba:

Vėjas—brolis, it balandis,
Tai burkuoja po stogu,
Tai balandis
Nusigandęs
Dumia nuo vanagų.

Toki dalykai neleistini mūsų poezijoj.

Suprantama, šiame straipsnyj padarytos pastabos nedavė išsamios minėtų poetų kurybos charakteristikos. Tam reikalui bus pašvęsta visa eilė nuodugnių straipsnių. Šio straipsnio rėmai neleidžia taip pat pakalbėti kiek plačiau apie tokį gana savaimingai užsirekomendavusį poetą, kaip **Viskaras.** Sprendžiant iš to, ką jis jau yra davęs, mūsų proletarinė visuomenė gali laukti iš jo netolimoj ateityj visai neblogų kūrinių. Tikimės, kad jis mūs neapvils.

B. Džugas.

(Iš "R. A.")

ALPMS Pirmo Apskričio Tarimai

Kovo 8 d., 1936 metais West Side Liet. Svet. įvyko ALPMS I Apskričio konferencija. Delegatai pribuvo nuo LKM Choro,—4; L. D. Aido Choro—3; Teatro 1 kp.—4; Vilnies radio Kliubo—1; LDS 139 kp.—1 delegatas.

Konferenciją atidarė apskričio pirm. J. Stulgaitis. Paskyrė mandatų komisiją: O. Stulgaitienė ir J. Pavilonis.

Konferencijos pirm. tapo išrinktas J. Stulgaitis, sekretorium—J. D. Bendokaitis.

Buvo skaitytas protokolas iš praeitos konferencijos ir priimtas.

Apskričio valdyba pranešė, kad per paskutinius metus veikimas veik visai meno srityje buvo apleistas ir tik nuo šios konferencijos priklauso tolimesnis veikimas.

Vėliaus sekė vienetų raportai.

LKM Choras turi apie 90 narių ir turto $50.00: mokinasi operetę "Bailus Daktaras", choro vedėju yra A. P. Kvedaras.

L. D. Aido Choras turi 80 narių ir $60.00. Mokinasi operetę "Vestuvės Pušyne" ir North Sidės progresyvėms organizacijoms suvaidins "Kauno Ponai" 29 d. kovo; chorą vadovauja H. Pečukaitė.

Vilnies Radio Kliubas turi viršaus šimto narių. Bet aktyvio veikimo neparodo; priklauso prie ALPMS. Teatro 1 kp. Delegatai nusiskundė, kad nėra viskas tvarkoj, nes nekurie nariai nesutinka, kad visai prijungti prie LKM Choro. Todel turi sušaukti Teatro 1 kp. visuotiną narių susirinkimą, lai patys išsprendžia tolimesnį veikimą.

LDS 139 kp. delegatas pranešė: kuopa palaiko Jaunuolių skyrių lietuvių kalbos ir dainų.

Nutarta rengti bendrą pikniką ir pakviesti visų sriovių chorus pildymui programos. Pelnas skiriamas įsteigimui Meno ir Kultūros Mokyklos sekamam sezonui. Nes šiuo kartu yra reikalas pralavinti daugiau choramas mokytojų ir režisierių.

Komisijon išrinkta M. Batutis, J. Bendokaitis, J. Stulgaitis J. Stanionis.

Nutarta šaukti A.L.P.M.S. I Apskr. konferenciją prieš "Vilnies" Bendrovės suvažiavimą iš vakaro ir apkalbėti pasiuntimą delegatų į menininkų suvažiavimą.

Nutarta pasiųsti delegatus į Socialės Apdraudos konferenciją.

Nutarta surengti Bunco Party ALPMS Centro naudai.

Nutarta viešai paskaityti tarpe menininkų "Marija Magdalietė" ir sekamam sezone suvaidinti Chicagoj.

ALPMS I Apskr. komitetas: M. Batutis, O. Garšinskienė, D. Bendokaitis, J. Stulgaitis, J. Stanionis, J. Stančikienė, B. Stočkus, M. Guzevičienė.

Komisija surengimui "Bunco Party": Garšinskienė, Guzevičienė, Stančikienė, Stulgaitienė.

Pirmininkas **J. Stulgaitis,**
Rašt. **J. D. Bendokaitis.**

Brighton Beach tėvai protestuoja prieš masinį atleidimą WPA darbininkų. Tėvai mano, kad atleidimas šalpos darbininkų palies ir švietimo programą, ypač pažadėtą statybą mokyklos, už kurią jie kovoja jau eilė metų.

Nacionalio Lietuvių Veikimo Komiteto Finansinė Atskaita

Įplaukos Liepos mėn. 1935.

P. Jočionis, Detroit, Mich, auka $2.00
Lietuvių organizacijos, Shenandoah, Pa., auka 10.00
LDS. 3 kp., Norwood ,Mass auka 2.00
Chicagos bendro fronto komitetas, auka 5.00
Viso $19.00

Išlaidos Liepos mėn., 1935.

Registruotas laiškas .24
Paštos ženkleliai 16.15
Viso $16.39

Įplaukos Rugpjūčio mėn., 1935

LDS. 12 kp. Johnson City, Ill., auka 2.00
Bendro Fronto Komitetas Hudson, Mass., auka 5.00
Pelnas nuo parengimų Visuotinam Suvažiavime 60.23
ALDLD. 9kp., Norwood Mass., 2.00
Lietuvos Sūnų Draugystė Minersville, Pa. 2.00
APLA. 52 kp., Chicago, Ill., 2.00
ALDLD. kuopa, Rockford, Ill. 2.00
Dalis aukų surinktų Visuotinam Suvažiavime 38.19
Bendro Fronto Komitetas Binghamton, N. Y. 2.20
APLA. 24 kp. Youngstown, O. 2.00
Viso $117.62

Išlaidos Rugpjūčio mėn., 1935.

Atspausdinimas 15,000 Suvažiavimo Manifestų 37.50
Rankpinigių už spausdinimą brošiūros 25.00
Šepa archyvui 4.00
400 mažų konvertų .40
3 registruoti laiškai .57
Popiera ir pašto ženkleliai 1.00
Viso $68.47

Įplaukos Rugsėjo mėn., 1935

D. M. Šolomskas už 100 egz. brošiūros 8.00
ALDLD. 161 kp. Seattle, Wash. auka 5.00
LDS. 75 kp., Herrin, Ill. auka 2.00
ALDLD. 136 kp., Harrison, N. J. auka 2.00
J. Skeberdytė, Chicago, Ill. (dalis Suvažiavimo lėšų) 1.00
Drg. Abeko prakalbose surinkta Chicagoje, Ill. 35.90
Už parduotas brošiūras Abeko prakalbose 10.00
Abeko prakalbose Roselande 5.03
LDS 123 kp., Paterson, N. J. auka 2.50
P. Jarutienė, Cicero, Ill., už brošiūras .80
J. M. Karson, Lowell, Mass. už brošiūras 1.00
LDS. 135 kp., Linden, N. J. auka 2.00
Abeko prakalbose Brighton Parke (Chicagoj) 2.16
Už parduotas brošiūras ant vietos 1.00
J. Musteika, Dorchester, Mass., už brošiūras 2.00
J. Grybas, Norwood, Mass., už brošiūras 2.00
LDS. 10 kp., New Kensington, Pa., auka 1.00
ALDLD. 11 kp., Worcester, Mass., už brošiūras 8.00
ALDLD. 74 kp., Springdale, Pa., už brošiūras 2.00
LDS. 3-čias apskritis, Brooklyn, N. Y., auka 5.00
J. Kent, Roselle Park, N. J. auka 5.00
ALDLD. 143 kp., Reading, Pa., auka 2.00
Viso $105.39

Išlaidos Rugsėjo mėn., 1935.

Klišės padarymas brošiūros viršeliam 3.25
Išnešiojimas lapelių garsinimui prakalbų .60
Stencelis laiškams .15
Svetainės renda prakalbom 15.00
500 didelių konvertų išsiuntinėjimui brošiūrų 3.03
Pašto ženkleliai 10.00
Prakalbų lapelių spauda ir skelbimas per radio 13.00
Pašto ženkleliai 1.57
Spauda už brošiūrą 40.00
Pašto ženkleliai 10.00
Protokolų knyga 1.63
Brošiūros sulankstymas 25.00
Finansų raštininko knyga 1.39
1,000 laiškų ir konvertų (letterheads) 8.00
Viso $132.62

Įplaukos Spalio mėn., 1935.

M. Gudas, Montreal, Kanada, už brošiūras 8.00
ALDLD. 15-tas apskritys, Cleveland, Ohio ,už brošiūras 2.19
F. Abekas iš maršrūto ALDLD 10-tam apskrityj 25.00
A. Mureikienė, Milford, Conn., už brošiūras 1.22
ALDLD. 70 kp., Rockford, Ill., auka 3.00
ALDLD. 143 kp., Reading, Pa., už brošiūras 1.00
A. Bubel, Kenosha, Wis., už brošiūras 2.50
ALDLD. 81 kp., Lewiston, Me., už brošiūras 1.93
F. Abekas iš maršrūto ALDLD. 15 apskr., Ohio valst. 27.11
A. Krutulis, Wheeling, W. Va., už brošiūras 1.60
Už parduotas brošiūras ant vietos .80
V. Račkauskas, Haverhill, Mass., auka 2.00
ALDLD. 12 kp., Pittston, Pa., už brošiūras 1.00
F. Abekas iš maršrūto, ALDLD 4 apskrityj 7.82
Viso $85.17

Išlaidos Spalio mėn., 1935.

Balansas už brošiūros spaudą 55.00
Pirkta brošiūrų .20
3 kvitų knygelės .30
Viso $55.50

Įplaukos Lapkričio mėn., 1935.

ALDLD. 205 kp., Westville, Ill., už brošiūras 1.20
Bendro Fronto Komitetas Scottville, Mich., aukų ir už brošiūras 3.92
ALDLD. 5 kp., Newark, N. J., už brošiūras 2.00
F. Abekas iš maršrūto Pietiniam Illinois 9.11
M. Valenta, Cleveland, Ohio, už brošiūras 2.00
APLA. 40 kp., Akron, O., auka 5.00
B. A. Švelnienė, Akron, Ohio, už brošiūras 2.00
J. Siurba, dalis aukų nuo Visuotino Suvažiavimo 3.00
ALDLD. 49 kp., East St. Louis, Ill., už brošiūras 2.19
A. Gverdžiūtė, Benton, Ill., už brošiūras 1.30
O. Jonušauskienė, Scranton, Pa., už brošiūras 2.00
F. Abeko prakalbose, Cicero, Ill., aukos 1.56
F. Abekas iš maršrūto Centraliniam Illinois 34.29
F. Abeko prakalbose, Westville, Georgetown, Ill., ir Terre Haute, Ind. 6.40
F. Abekas už brošiūras 6.00
J. Broga Toronto, Kanada, už brošiūras 1.00
J. Gasiūnas, Pittsburgh, Pa., už brošiūras 2.00
ALDLD. 79 kp., Roseland, Ill., už brošiūras 2.00
F. Abekas iš maršrūto ALDLD. 8-tam apskrityj 12.30
Viso $99.27

Išlaidos Lapkričio mėn., 1935.

ALDLD. Centrui už išsiuntinėjimą lapelių į kuopas 10.00
Pašto ženkleliai 15.00
A. Bubelio kelionės lėšos į Pil. Kom. posėdį 2.00
Kablegrama Šmetonai užprotestuojant uždarymą draugijų Lietuvoj 5.98
Telegrama dienraščiui "L." 1.70
Pašto ženkleliai 20.00
"Vilniai" už spaudos darbus ir skelbimą Darbininkų Kalendoriuje 61.25
Viso $115.93

Įplaukos Gruodžio mėn., 1935.

Aukos "Vilnies" koncerte Chicagoj 52.51
Aukos F. Abeko prakalbose, Rockford, Ill. 7.00
Dvidešimtas nuošimtis aukų iš J. Mažeikos maršrūto 20.00
M. Levišauskienė, Los Angeles, Calif., už brošiūras 4.06
ALDLD. 161 kp., Seattle, Wash., sveikinimas Priešfašistiniam Kongresui 5.00
K. Lawdanskas, Rockford, Ill. už brošiūras 1.60
LDS. 41 kp., Grand Rapids, Mich., auka 1.00
LDS. 19 kp., Elm Grove, W. Va., sveikinimas Priešfašistiniam Kongresui 2.00
ALDLD. 2 kp., So. Boston, Mass., sveikinimas Priešfašistiniam Kongresui 5.00
ALDLD. 198 kp., Oakland, Calif., auka 2.00
Lietuvių Ukėsų Kliubas Westville, Ill., auka Lietuvos politiniam kaliniam 5.00
Viso $105.17

Išlaidos Gruodžio mėn., 1935.

Auka Cook pavieto Priešfašistinei konferencijai 1.00
Už sugrąžintus pašto siuntinius .13
Pašto ženkleliai 5.75
Lietuvos Politiniam kaliniam 75.00
Sekretoriaus išlaidos: mainymas čekių, telefonas ir tt. 2.63
Viso 84.51

Įplaukos Sausio mėn., 1936.

LDS. 63 kp., Benld, Ill., sveikinimas Priešfašistiniam Kongr. 2.00
ALDLD. 49 kp., East St. Louis, Ill., auka 1.00
ALDLD. 72 kp., Great Neck, N. Y., auka 1.00
ALDLD. 74 kp., Springdale, Pa., auka 2.00
Viso $6.00

Išlaidos Sausio mėn., 1936.

Gelžkelio tikietas delegatui į Trečią Kongresą 7.25
Delegato registracija Kongrese .50
F. Abeko kelionės lėšos į Grand Rapids bendro fronto reikalais 8.00
Sveikinimai Trečiam Kongr. 24.00
Delegato išlaidos Kongrese (tris dienas) 6.00
Stencilis laiškam .20
Pašto ženkleliai 8.21
Viso $54.16

Įplaukos Vasario mėn., 1936.

ALDLD. 51 kp. Huntsburg, O., auka 2.50
LDS. 88 kp., Melrose Park, Ill., auka 1.00
LDS. 24 kp., Great Neck, N. Y., auka 2.00
LDS. 86 Hamtramck, Mich, auka 2.00
ALDLD .188 kp., Hamtramck, Mich., auka 1.00
Lietuvių Brolių Draugystė Elizabeth, N. J., auka 2.00
LDS. 78 kp., Pittston, Pa., auka 2.00
ALDLD, 12 kp., Pittston Pa., auka 1.50
LDS. 9 kp., Youngstown, Ohio, auka 3.00
LDS. 34 kp., Shenandoah, Pa., auka 2.00
APLA 24 kp., Youngstown, Ohio, auka 1.00
LDS. 60 kp., Plymouth, Pa., auka 1.00
Darbininkų Aido Choras Roselande, Ill., auka 7.66
LDS. 31 kp., Waterbury, Conn., auka 1.91
ALDLD. 15-tas apskr. ir 57 kp., Cleveland, Ohio auka 10.52
Nuo bendro fronto prakalbų Gr. Neck, N. Y., auka 2.50
LDS. 20 kp., Bridgewater, Mass., auka 2.00
Prog. L. L. Pašalpinė Draugystė Saginaw, Mich., auka 1.50
ALDLD. 131 kp,. Saginaw, Mich., auka 2.05
LDS. 68 kp., Saginaw, Mich., auka 1.50
APLA. 43 kp., Saginaw, Mich., .50
LDS. 33 kp. Garwood, N. J. 2.00
Viso $53.14

Išlaidos Vasario mėn., 1936.

Iškeitimas čekių .40
2,000 atsišaukimų 8.00
Viso $ 8.40
Viso nuo 24 dienos liepos 1935 metų, iki 1 dienos kovo, 1936 m. įplaukų buvo $590.76
Išlaidų $535.98
Su 1 diena kovo, 1936 m., išderandasi $54.78

Nacionalis Lietuvių Veikimo Komitetas:
Iždininkas—J. K. Staliioraitis,
Sekretorius—L. Jonikas,
Knygų peržiūrėjimo Komisija:
Frances Seselgis,
Walter Pozer, Jr.

Lawrence, Mass.

Merrimack upė šį metą tiek pakilo, kad dar per 40 metų tiek nebuvo pakilus ir padarė daug nuostolių gyventojams, kurie gyvena arti upės. Čia taipgi randasi mažiukė upė Spiket River, kuri plaukia beveik per vidurį miesto, ir ji apsėmė sklepus ir gyventojams padarė daug nuostolių. Sklepuose buvo 6 pėdos vandens.

Kaip kitur, taip ir Lawrence kunigas Juras surengė misijas pastrošyt katalikus darbininkus visokiais baubais ir pasipinigauti. Darbininkų mulkintojas instruktavo susirinkusius darbininkus paimti po žvakę ir pamokėti 25c ir laikyti maldas už griekus, o po maldų kunigėliui atiduoti žvakes, nes, sako: "Žvakes namon negalima nešti, nes žvakės šventytos, o namai nešventyti." Tai godumas! Kai kurie parapijonai supyko, kad atėmė žvakes, sakydami: "Nesudeginau bažnyčioj, tai būtau sudeginęs namie, o namie būtų nereikėję degint elektros arba gazo. Būt pigiau kainavę, o dabar man dubeltavai kainavo." Vienas žmogus išsitarė, kad nuėjęs kitą dieną paėmė tą pačią žvakę, kurią turėjo pirmą syk. Užklausiau, kaip jis žino, kad ta pati? Atsakė: "Ogi aš užženklinau slaptai, tai ir žinau."

Pasidarė didelė girtuoklystė tarpe moterų. Sueina kelios į būrį ir eina saliunuosna ir išeina apsvaigę, kaip prūsokai nuo pauderio. Tokių girtų moterų matyt voliojantis ant strytų ir taip bjauriai kalba, kad net einant pro šalį sarmata klausyti. Ar negeriau būtų, kad vietoj girtom vaikštinėti, paimtų darbininkišką laikraštį arba knygą paskaityti? Tai būt daug sveikiau ir ant rytojaus nereikėtų už galvos susimus vaikščioti.

Gerai platinasi "Sunday Worker". Iš pradžių pradėjom tik 50 numerių pardavinėti, o dabar jau išparduodadame 300 kopijų. Tai labai gerai. Žinoma, tai nėra didelis skaičius sulyg gyventojais, bet ir tai gerai. Dabar nutarėm parsitraukti 400. Gerai būtų, kad ir mūsų draugai pasiimtų po kelias kopijas parduoti, nes visi, kurie pirmą kartą paperka, liepia ir kitą kartą atnešti. Katrie draugai norit pasidarbuoti darbininkų labui ir paskleisti tarp darbininkų "Sunday Worker", tai galit gauti pas drg. Penkauską. Kaip mes visi pradėsim platinti, tai davarysim ligi 1,000 ir tai greitai galime padaryti, tik reikia energingai padirbėti.

Kovo 29 d. pripuola du susirinkimai, tai yra: LDS 125 kp. ir ALDLD 37 kp. Visi draugai susirinkit į laiką. LDS kp. susirinkimas prasidės 3 valandą po pietų, o pabaigę šitą susirinkimą pradėsim ALDLD susirinkimą. Bus svarbių klausimų ir raportų abiejuose susirinkimuose. Taipgi ir tie ateikit, kurie norit įstoti į draugijas.

L. K. Biuras.

ĮVAIRUMAI

Gervės

Gervių yra pilkų, tamsių ir rusvų. Gervės gan didelės paukštys, ilgomis kojomis, ilgais sparnais, ilgu kaklu. Veisiasi balose, maitinasi daugiausiai grūdais ir mažais gyvūnėliais. Ant žiemos išlekia į šiltesnius kraštus. Lietuvoj rudeniop tankiai tenka matyt gerves skrendant.

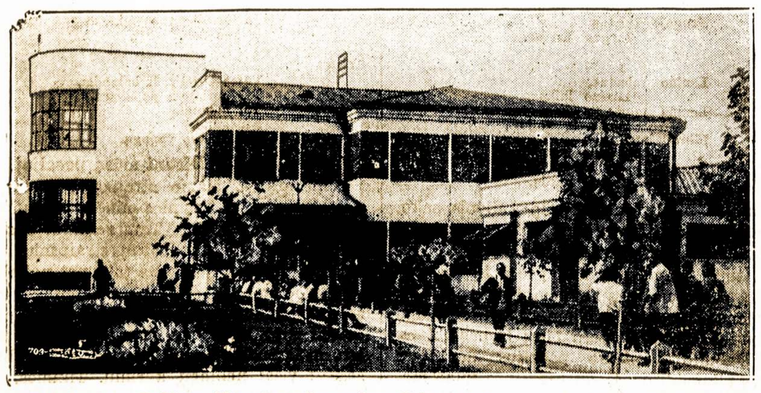

Tai Sovietų Bolševo Komunos čeverykų dirbtuvės namas, kuriame trumpas valandas ir gerose sąlygose dirba nuteisti įstatymų laužytojai. Jie gauna algą už darbą ir išėję iš "kalėjimo" gali gražiai pradėt gyvenimą laisvai.

Great Neck, N. Y.

Iš Bedarbių Bruzdėjimo

Pereito pirmadienio "Laisvėje" jau buvo minėta, kad pereito vasario 29 d. bedarbiai turėjo protesto manifestaciją prieš vietos šalpos biūrą, reikalaudami darbų ir didesnės šalpos tiems, kurie yra ant jos. Tam vadovavo Great Necko Bed. Vienybės kom. Ten pat bedarbių delegacija turėjo karštus ginčus su kalbamo biūro administratorium p. R. E. Howells'u kas link darbų ir šalpos menkumo. P-nas Howells pripažino, kad bedarbiams duodama pašalpa per daug mizeriokiška, ir žadėjo kreiptis į augštesnę šalpos vienetą gavimui bedarbiams daugiau trupinių...

Tuo pačiu reikalu bedarbių komitetas pasiuntė savo reikalavimus į Mineoloje esantį Emergency Relief Biūrą.

Kovo 13 d. turėjo įvykti Great Necko Bedarbių Vienybės susirinkimas. Buvo šaukiamas lapeliais. Vieta—Miko Sobenkos svetainėje. Ten būtų buvę svarstomi abelni bedarbių reikalai ir išklausyta įvairūs jų komitetų pranešimai. Iš valdžios šalpos biūro turėjo būti p. Howells.

Bet... kuomet žymėtoje dienoje ir vietoje susirinko apie 200 bedarbių, ir pribuvo pats valdžios atstovas p. Howells, tai vietos savininkas p. Sobenko, atsisakė atidaryti svetainės duris, primesdamas susirinkusiems "raudonas tendencijas". Pamatą tokiam p. Sobenkos išgąsčiui davė vieno vietos angliško savaitraščio provokatoriškas aprašymas.

Susirinkę bedarbiai vieni piktinosi, kiti juokės iš savininko tokios tuščios baimės. Taipgi piktinosi kalbamo laikraščio žioplu aprašymu. Ir nedyvai: bedarbių pasitarimą, konferenciją su valdžios atstovu, apšaukti "raudona"—reiškia būti labai naiviu, arba būti atažagareiviškesniu, negu pats Hearstas!

Jūsų reporteriui pasiteiriavus bedarbių lyderių, ką jie mano daryti tame dalyke toliau, gautas pareiškimas, kad jie eis su protestu pas šio miestuko majorą p. Cyril Brown'ą ir, kaip tik gaus vietą—šauks kitą tokį pat susirinkimą.

Ant rytojaus, kovo 14 d., vietos laikraštis "North Shore Daily Journal" ant pirmo puslapio didelėmis raidėmis pranešė: "'Red' Charge Bars Gt. Neck Unemployed Meeting". Pats aprašymas visai bešališkas ir visu liemeniu progresyviškesnis už p. Sobenkos nusistatymą. Žinia apie tą bedarbių bruzdėjimą nuaidėjo per visą Long Island'ą.

Jūsų reporteriui jau žinoma, kad bedarbių vadai matė miestuko majorą ir, po išaiškinimui dalyko, jis labai nusistebėjo tokiu svetainės savininko "lojališkumu", kad net valdžios atstovas jam išrodo nužiūrimu... Sakoma, jog majoras Brown žadėjęs suminkštyti p. Sobenkos užkietėjimą.

Tai tokios tokelės po mūsų padange. Jei kas bus naujo —pranešiu vėliau.

Reporteris.

PAINTERS and CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

BAR and GRILL
V. PALKAUSKAS
gaspadorius
PUIKIAI ĮTAISYTAS
Restaurantas ir Alinė
Gaminame visokių rūšių valgius lietuviško ir amerikoniško stiliaus.
33 Bogart St., Brooklyn, N. Y.
(kampas Varet Street)
Evergreen 8-7449
Prašome užeiti, susipažinti ir susidraugauti. Mūsų patarnavimu būsite patenkinti.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis permainė savo ofisą
WILLIAMSBURGHE,
ir randasi po sekamu antrašu:
522 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
arti Taylor St.
Telefonas Evergreen 7-1312
Ofiso valandos nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakarais
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

NAUJOJE VIETOJE
LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand St., Brooklyn
NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valygydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apielinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. Evergreen 7-8538 Sav. V. LUKOŠEVIČIUS

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Laisvoji Sakykla

Nereikalingas Eikvojimas S. L. A. Pinigų

Skaitau "Tėvynės" No. 10, "S.L.A. Pild. Tarybos Susivažiavimas". Susivažiavime dalyvauja visa Kontrolės Komisija, vien tiktai del prirengimo raporto seimui. Taip sakoma tame "T." pranešime. Toliau, "Tėvynės" No. 11, yra pranešta, kad Kontrolės Kom. revizija buvo daroma ant sekretoriaus ir iždininko knygų beveik visą savaitę po Pild. Tarybos išvažiavimo. Skaitant tuos pranešimus "Tėvynėj" ir žiūrint į S.L.A. konstituciją, Kontrolės Komisijos pareigose randame pasakyta: "a) Ji turi galią ištirti ir sąskaitas Susivienijimo Iždininko ir Sekretoriaus, patys ar per Finansų Komisiją bile laiku: jos pareiga yra tai padaryti, **kuomet yra nusiskundimas delei betvarkės valdyme Susivienijimo turto arba turint ganėtiną neužsitikėjimą, kas pamatuoja tokį tyrinėjimą...**" Reiškia Kontrolės Komisija turi pamatuotą skundą arba savo neužsitikėjimą šiai Pild. Tarybai, nes kitaip neturėtų tos drąsos atvažiuoti į Susivienijimo raštinę ir sėdėti dvi savaites, imdami po 8 dolerius į dieną, gelžkelio ir hotelio apmokėjimą iš Susivienijimo iždo, kas sudarys Susivienijimui keletą šimtų dolerių nuostolių!

Dabar kyla klausimas, Susivienijimo narių tarpe, ar yra tokia betvarkė, kad reikėjo Kontrolės Komisijai tuos žingsnius daryti, kurie Susivienijimui labai brangiai kainavo? Patyrinėjus biskutį daugiau, pasirodo štai kas: Pild. Tarybos nariai (išskyrus Viniką ir Mockų, kurių gal būt tas buvo žinioj) nieko nežinojo apie Kontrolės Kom. atsilankymą į Pild. Tarybos susivažiavimą. Atsiklausus pas vieną Kontrolės Kom. narį, kokiems tikslams tas Kon. Kom. susivažiavimas buvo darytas, atsakyta: "Nežinau, Kon. Kom. pirmininkas p. Gegužis šaukia, kad susivažiuotumėm, tai ir susivažiavom, bet del ko ir kam, tai nežinau..." Reiškia, ta visa susivažiavimo misterija yra žinoma tiktai p. Gegužiui (gal būt ir artimiems jo kolegoms), o kiti Kon. Kom. nariai nežinojo, del ko jie susivažiavo, gal būt ir dabar nežino.

Toj pačioj "Tėvynėj" pasakyta: "Kontrolės Komisijos pirmininkas, p. S. Gegužis, tik pusdienį revizijoje dalyvavo." Reiškia, p. Gegužis laiko neturėjo revizijos daryti, bet jis turėjo laiko visą savaitę sėdėti Pild. Tarybos sesijose ir laikyti kitus du komisijos narius, kas del Susivienijimo brangiai lėšuoja. Gegužis žino, kad jis nieko blogo negali surasti iždininko knygose, todel jam ir laiko nebuvo tos revizijos daryti, užteko palikti del kitų dviejų komisijos narių tos knygos vartyti, kurie nežino, kam tas yra daroma ir ko yra tenai ieškoma (juk tuom pačiu sykiu ir Iždo Globėjai, rodos, po tas knygas savotišką reviziją darė, kurių pareiga yra). Ar Gegužis, palikdamas kitus du komisijos narius, įsakė jiems, ką jie turi ištirti tose knygose ir kokiu tikslu jie tą reviziją turi daryti? Nieko tokio panašaus nebuvo.

Kyla klausimas, kokiems tikslams p. Gegužis sušaukęs laikė Kontrolės Kom. beveik dvi savaites? Su kokiais išrokavimais tos didelės išlaidos padarytos Susivienijimui, ypatingai tais laikais, kada lėšų fondas yra tuščias ir reikia ant narių kelti-dėti mokesčius, kad tą lėšų fondą palaikius? Kokiems tikslams tas viskas yra daroma?

Nors p. Gegužis save visur persistato dideliu Susivienijimo geradariu, bet išeina kaip tik atbulai. Jis yra vienas iš tų didžiųjų Susivienijimo išnaudotojų, kuriam daugiau rūpi savotiška ambicija ir tam tikros rūšies politika, negu Susivienijimo gerovė. Kaip ir tas sušaukimas Kon. Komisijos. Gegužiui nereikėjo čia jokios revizijos daryti, bet jam reikėjo atvažiuoti į New Yorką ir atlaikyti visokius kokusus su "sargybiečiais" ir lai už tą visą Susivienijimas užmoka. Kad tas geriau atrodytų, tai reikėjo ir kitus komisijos narius sušaukti, del kokios tai revizijos. Jei ta revizija buvo reikalinga, tai kodel jos nedaręs p. Gegužis išvažiavo?

Ar ilgai Susivienijimo nariai leis taip eikvoti be reikalo Susivienijimo pinigus? Ar ne laikas Susivienijimo nariams pažinti tuos geradarius ir užkirsti kelią tokiems nesąžiningiems eikvojimam SLA turto!

Ex...

Balsuokite už pažangiųjų surašą į Pild. Tarybą:
F. Bagočius, prezidentas
Jurgeliutė, sekretorius
Mužukna, vice-pirmininkas
Gugis, iždininkas
Miliauskas ir Mikužiutė, Iždo globėjai
Dr. Stanislovaitis, daktaras kvotėjas.

Philadelphia, Pa.

Kovo 22 d. 2 val. po pietų, 735 Fairmount Ave., bus svarbus susirinkimas, kur bus duodama lekcija apie Komunistų Partijos veikimą. Trys savaitės atgal, kuomet buvo drg. A. Bimba ir davė lekciją apie Komunistų Internacionalo 7-to Kongreso Tarimus, buvo viena iš svarbiųjų lekcijų. Tie, ką dalyvavo, daug pasimokino. Tad šį kartą taipgi bus svarbi lekcija. Todel visi simpatizuojantį revoliuciniam judėjimui dalyvaukite.

Kovo 28 d., 8 val. vak., 911 W. Girard Ave., bus šaunus balius. Jį rengia ALDLD 149-ta kp. Jo surengime daugiausia darbuojasi kuopos jaunuolės—A. Urlakiūtė, E. Žilinckiūtė ir O. Šolomskiūtė. Reikia pasakyti, kad labai plačiai jaunuomenė organizuojasi dalyvauti. Ne tik philadelphiečiai, bet ir kitų kolonijų draugai rengiasi atvažiuoti. Drg. Remikaičiai iš Reading ir Švegždai, pasipirko tikietus ir atvažiuos į balių. Mūsų artimiausi kaimynai, chesteriečiai, taipgi davė žodį, kad bus.

Noris pasakyt žodis-kitas ir philadelphiečiams. Jei jau atvažiuos iš kolonijų draugai, tai philadelphiečiai turim žiūrėti, kad visi iš visų miesto dalių dalyvautumėm, kitaip jie pasakys, kad mes gavėnią pildom, bijome į balių ateiti.

Kovo 29, 2 v., po pietų, 928 E. Moyamensing Ave., bus svarbios prakalbos. Jas rengia bendro fronto komitetas, susidedantis iš keletos organizacijų ir draugijų atstovų. Vyriausias tikslas yra tas, kad dar daugiau praplėtus bendro fronto darbą už socialę apdraudą, prieš karą ir fašizmą ir kitais punktais. Į šias prakalbas yra kviečiama visos sriovės statyti savo kalbėtojus. Drg. J. Ivanauskas apsiėmė kalbėti už socialę ir bedarbių apdraudą. J. Ivanauskas yra plačiai žinomas Phila. kaipo neilstantis darbuotojas savo tautos reikale. Jis daug dirba Gedimino Kliube ir Ukėsų Pašalpos Kliube, ir tt. Taipgi yra užkviesti kunigai, nuo Romos katalikų parapijų, taip ir nuo tautiškos. Kol kas jie jokio atsakymo nedavė, dalyvaus ar ne. Tas priklauso nuo to, kokis bus spaudimas iš parapijonų pusės. O kad reikia sudaryti bendras frontas, tai daugelis parapijonų pilnai sutinka. Nes daugelis jau mato, kad darbininkų būklė eina blogyn, kad bedarbių armija didėja, pašalpos reikalaujaujančių skaičius auga, o darbai mažėja, pragyvenimas brangsta. Tas viskas gula ant darbo žmonių pečių. Prieš tą viską reikia visiems bendrai kovoti be skirtumo įsitikinimų, nes visus vienodai liečia.

Amerikos darbininkų klasė pradeda aiškiau matyti svarbumą sudarymo savo didžiulės politinės partijos, Farmerių-Darbo Partijos. Ši partija statys kandidatus į visas valdvietes sujungtomis spėkomis, ir balsuos už juos. Prie sudarymo Farmerių-Darbo Partijos jau prisidėjo Philadelphijos unijų 52 lokalai, kurie atstovauja virš 60,000 narių. Jie jau išrinko komitetą ir greitoj ateityje šauks konferenciją visų unijų, pašalpinių organizacijų, bei draugijų. Toj konferencijoj bus nominuoti kandidatai į valdvietes ant Farmerių-Darbo Partijos tikieto. Lietuvių kliubai ir draugijos turėtų dalyvauti tame taip svarbiam darbe.

Reporteris.

Lowell, Mass.

Vasario 25 d. trokas užmušė lietuvę moterį, O. Kindarienę. Ji išlipo iš buso ir ėjo namon. Tuom kart trokas visu smarkumu trenkė ir ant vietos užmušė ją. Taip sužalojo, kad nei pažinti nebuvo galima.

J. Masaz jau numirė, kuriam buvo nupjauta ranka. Du syk jam leido kraują ir darė operaciją, bet nieko negelbėjo, didžiausiuose skausmuose mirė.

Kovo 4 d. valdžia paskelbė pakelianti taksus ant nuosavybių. Pakeliama ligi $44 ant $1,000. Tai labai daug. Daug smulkių namų savininkų turės apleisti savo namus, negalėdami išsimokėti.

Lietuvių Sūnų ir Dukterų Draugija davė gerą pasiūlymą visom Lowellio draugijom: suorganizuoti į sąryšį visas lietuvių draugijas ir tuo pašalinti įvairius nesusipratimus, kurie ligi šiol viešpatavo tarpe jų. Man rodosi, tokis sąryšis būtų labai naudingas.

LDS 110 kuopa pilnai tam pritaria ir išrinko delegatus. Pageidaujama, kad panašiai darytų ir kitos draugijos.

Lowellį apsėmė potvinis kovo mėn. 12-14 dd. Buvo lietus ir šturmas per tris paras. Kadangi per Lowellį eina dvi upės, Concord ir Merrimack, tai išsiliejo vanduo ir daug namų apsėmė. Nuostolių padaryta už apie $100,000.

Bedarbė mieste vis didėja. Šiomis dienomis dar viena medvilnė užsidarė, paleisdama 600 darbininkų iš darbo. Miestas atrodo kaip po kokios katostrofos: desėtkai fabrikų apgriuvę, riogso tušti. Šimtai stubų nugriauta ir dar vis griauna. Baisu ir pažiūrėti.

Gravalienė.

Red. Pastaba:- Labai ačiu už žinutes, bet ne viską galėjome įskaityti, nes neaiškiai drg. parašėte, matyti, skubotai, nepaisančiai. Kitą kartą prašome atydžiau, aiškiau rašyti.

SKAITYK "LAISVĘ" IR KITIEMS UŽRAŠYK.

Rumford, Me.

Kai kas nelaukta ir pas mus įvyko—kovo 12 dieną užėjo labai didelis lietus ir lijo per 3 dienas ir naktis. Upė tiek pakilo, kad nunešė viską, kas tik papuolė—tiltus, gelžkelius, namus. Tai buvo baisus reginys. Labai daug nuostolių padaryta.

Stačiai galima sakyti, kad pas mus veikimo kaip ir nėra, apart pietų ir vakarienių. Kaip tokie parengimai pradeda nuo pirmos draugystės, taip ir eina aplink lig paskutinės ir jie didelės naudos neneša. Vietoj tokių parengimų, galima surengti geras diskusijas arba taip lavinimos vakarą ar gerą kalbėtoją pakviest, kas būt nariam pamokinančio ir naudinga. Seni ir jauni pageidauja tokių vakarų.

LDS 28 kp. surengė pietus 23 d. vasario, paminėjimui LDS 5 metų gyvavimo sukaktuvių. Svečių dalyvavo daugiau 500, tai didžiausias pokilis, kuris yra kada nors pirmiau buvęs. Viskas buvo gerai prirengta. Buvo ir programas. Kvartetas, po vadovyste Eva Degutis, sudainavo darbininkų himną "Internacionalą" ir kitas dainas. Buvo klasiškų šokių po vadovyste Birutos Klemanskaitės. Stelmokaitė, mano supratimu, geriausiai atliko savo užduotį. Taipgi buvo ir daugiau visokių pamarginimų. Varde LDS 28 kuopos širdingai ačiuoju komisijai ir gaspadinėms už pasidarbavimą.

Nepamirškime, kad ateinantį sekmadienį, 22 d. kovo, įvyks LDS 28 kp. susirinkimas šv. Roko Svetainėj, kaip pirma val. po piet. Susirinkimas bus labai svarbus, nes turim daug naujų narių priimti. Man teko girdėti, kad S. Puidokas atneš daug aplikacijų. Tai draugui Puidokui didelis kreditas už tokį pasidarbavimą. Jis daug ir jaunimo prirašė. Tai didelis užtikrinimas mūsų organizacijos gyvavimui ateityj. Nepamirškime, kad ALDLD 34 kp. susirinkimas įvyksta tą pačią dieną. Pribūkit visi ir visos ir atsiveskit savo draugus.

Pas mus randasi jaunimo kliubas, kuriame priklauso labai daug jaunimo, bet jie kol kas nėra pakrypę nei šen, nei ten. Vas. 28 dieną jie surengė vakarienę ir dalyvavo vien tik jaunuoliai, bet atsirado asmuo, kuris prašė balso pakalbėti jaunuoliams ir visaip niekino komunistus ir agitavo, kad nieko bendro neturėti su raudonaisiais. Liepė būti gerais tautiečiais. Tas asmuo per kiek metų buvęs socialistu, tai jam sarmata taip kalbėti, nes šiandien socialistai ir komunistai eina į bendrą frontą.

Draugės ir draugai, tie vaikai yra mūsų ir mums reikia jiems gerai išaiškint, kur jie turi eiti ir kur priklausyti. Eikim mes patys į jų parengimus ir neleiskim fašistams gaspadoriauti ant mūsų jaunimo.

Senas Rumfordietis.

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
Lietuvis Graborius
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Kop'yčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway, Woodhaven, L. I., N. Y.

Lengvas Užsirūkymas Ilgo Tyrinėjimo Išdava

Sulig surinktais United States Bureau of Internal Revenue skaitmenimis 1935 metais Jungtinėse Valstijose buvo pagaminta daugiau cigaretų, negu bent kuriais kitais metais. Šioje šalyje pereitais metais cigaretų gamyba buvo virš 184 miliardai, pralenkiant 1934 metų gamybą beveik devyniais miliardais.

Cigaretų naudojimo didėjimas atspindi lengvo užsirūkymo pareikalavime. Lengvas užsirūkymas, kaip tabako žinovai sako, negali būti pagamintas nykščio taisyklės būdais, kadangi jis turi tūlų ypatybių, kurios padaro jį įžymiu.

Pavyzdžiui, Lucky Strike cigaretų išdirbėjų tyrinėjimų štabas dirbo dvidešimt-penkerius metus, kad pagaminus apčiuopiamai puikesnį cigaretą—būtent, cigaretą, turintį kuo mažiausiai lakiųjų dalių su pagerintu skonio turiningumu—"Lengvą Užsirūkymą." Šių pastangų pasekme yra geresnis cigaretas, padarytas iš turtingo, brandaus-kūno tabako, naujoviškas cigaretas šių laikų skonio patenkinimui. Tyrinėjimo štabo atradimai per šiuos 25 metus buvo praktiškai panaudota padaryti Lucky Strike lengvu užsirūkymu.

Tabako augalas, kaip kiekvienas jį pažįstantis žino, labai jautrus dirvos keitimams ir klimato sąlygoms. Iš priežasties to, tabakas labai nevienodas. Todel pirm negu tabakas išdirbimui Luckies yra superkamas, parinkti tabako pavyzdžiai yra patiekiama cheminiam išnagrinėjimui, persitikrinti, kad tabakas atliks visus Luckies pareikalavimus.

Viena iš svarbiausių lengvo užsirūkymo ypatybių, tai rūgšties-šarmų lygsvara. Tai yra skirtingų tabako rūšių išnagrinėjimo pamatas. Be to, yra atrasta, kad net to paties augalo lapai didžiai skiriasi nuo vienas kito. Viršutiniai lapai yra linkę duoti aiškiai šiurkštų šarmišką skonį ir apatiniai lapai linksta rūgštumui. Tiktai viduriniai lapai prisiartina reikalingą lengvam užsirūkymui rūgšties-šarmų lygsvarą. Todėl tiktai viduriniai lapai naudojama Luckies.

Kiti pamatiniai dėsniai palaikymui Luckies rūgšties-šarmų lygsvarą jima taipgi tinkamą sumaišymą ir pirmkaitinantį tabako apdirbimą augštesnėse temperatūrose.

Kaip pasekmingas yra ėmimas dėmėsin šios lygsvaros Luckies cigaretuose galima persitikrinti iš vėliausių cheminių bandymų, kurie parodė, jog kiti populiarūs cigaretų išdirbiniai turi rūgšties perviršių nuo 53 iki 100 nuošimčių daugiau, negu Lucky Strike.

Todėl ir nestebėtina, kad rūkytojai Luckies gauna lengva užsirūkymą iš turtingo, brandaus-kūno tabako.

(Advertisement).

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Drg. Antanas Daugirdas mirė kovo 16. Jis priklausė keliose organizacijose ir kliubuose, tad jo laidotuvėmis rūpinasi visų organizacijų komitetas. Bus palaidotas kovo 21 d., 2 v. po pietų iš Adolpho F. Stankaus šermenų įstaigos, 1023 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Tad visi, kas tik galite, dalyvaukite jo laidotuvėse. Drg. A. Daugirdas buvo uolus rėmėjas darbininkų judėjimo, ir dalyvavo veikime. Tad kuo daugiausia reikia dalyvauti jo laidotuvėse. Bus keli kalbėtojai ir Lyros Choras dainuos.

Komitetas.

PATERSON, N. J.

ALDLD 84 kp. specialis susirinkimas įvyks nedėlioj, 29 d. kovo, 3 val. po pietų, S. Bakanausko svetainėje. Oficialiai užkviečiame LDD 1 kp. visus narius dalyvaut, kad galėtume įvykint vienybę. Tad visi abiejų kuopų nariai malonėkite dalyvaut.

ALDLD 84 kp. Valdyba.
(69-71)

GRAND RAPIDS, MICH.

ALDLD 66 kp. rengia linksmą vakarą, subatoj, 28 d. kovo, M.L.S. ir D. Draugijos svetainėje, 1057 Hamilton Ave., 8 val. vakare. Bus gera orkestra šokiams ir bus skanių gėrimų ir užkandžių. Visi dalyvaukite ir atsiveskite savo draugus.

Komisija.
(69-70)

CLEVELAND, OHIO

Komunistų Partijos Lietuvių Frakcija rengia smagų vakarėlį su šokiais ir komiška programa, subatoj, 28 d. kovo (March), Liet. Darb. svetainėje, 920 E. 79th St. Prie įžangos tikieto bus duodama trys dovanos. Tikietus galima gauti pas narius ir pritarėjus.

Kviečia Komisija.
(69-72)

WATERBURY, CONN.

LDS 49 kp. narių ekstra susirinkimas įvyks antradienį, 24 d. kovo, 775 Bank St., 7:30 val. vakare. Mitingas bus trumpas, bet svarbus, tad visi nariai privalo dalyvaut.

Kp. Sekr. Ž.
(69-70)

NEWARK, N. J.

Newarko Lietuvių Draugijų Sąryšis rengia "Card Party", kuri įvyks nedėlioj, 22 d. kovo, pradžia 6 val. vakaro, Šv. Jurgio Svetainėje, 180 New York Ave. Įžanga 35c. Bus duodamos gražios dovanos prie kiekvieno stalo. Kviečiam visus atsilankyti linksmai laiką praleist ir laimėt gražių dovanų.

Kviečia Rengėjai.

NEW HAVEN, CONN.

LDS 16 kp. rengia svarbias sveikatos klausimais prakalbas, nedėlioj, 22 d. kovo, 2:30 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, 243 Front St. Kalbės Dr. J. J. Kaškiaučius. Kviečiam visus lietuvius dalyvaut ir išgirst daug svarbių ir naudingų patarimų sveikatos reikalais.

Komisija.
(68-69)

WATERBURY, CONN.

Svarbus Pranešimas Apielinkės Lietuviams!

Buvo pranešta, kad operetė bus sulošta 22 d. kovo, tai klaida, operetė "Tamyla" bus sulošta nedėlioj, 26 d. balandžio (April), 103 Green St. Pradžia 6:30 val. vakare. Taigi, kurie buvote pasirengę matyti operetę "Tamylą", tai įsitėmykite dieną ir vietą lošimo. Po lošimui bus šokiai prie geros orkestros. Kurie turite tikietus iškalno nusipirkę, nuo pirmo lošimo, bet negalėjot dalyvaut iš priežasties blogo oro, tai pasilaikykite juos, nes jie bus geri šiam lošimui.

Choro Korespondentas.

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR
Wholesale Retails

NOTICE is hereby given that license No. RL 6712 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control law at 1939 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MATTHEW P. LOWELL
1939 Coney Island Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that license No. CL 333 has been issued to the undersigned to sell liquor at retail under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control law at 2806 Emmons Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
VARUNA BOAT CLUB
2806 Emmons Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that license No. RL 6709 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control law at 388 Palmetto Street, Borough of Brooklyn County of Kings, to be consumed on the premises.
PALMETTO BAR and GRILL, INC.,
388 Palmetto St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that license No. A 10598 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 479 Central Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOSEPH GOLL,
479 Central Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that license No. A 10588 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 319 Smith St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FANNIE KELLER
STANDARD DAIRY
319 Smith St., Brooklyn, N. Y.

JACOB RUPPERT'S Bock Beer
IŠ KRANO
JŪSŲ MYLIMOJE UŽEIGOJE
BUTELIUOSE
PAS VERTEIVĮ JŪSŲ KAIMINYSTĖJE
JEI JIS NEGALI JUM PRISTATYTI, TELEFONUOKIT
JACOB RUPPERT BREWERY
Telephone ATwater 9-1000 NEW YORK CITY

Tel. TRObridge 6330
Dr. John Repshis
(Repšys)
LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard St.,
kampas Inman St., arti Cenral Skvėro,
CAMBRIDGE, MASS.
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais: 10-12 ryte

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

IR VĖL ATĖJO
MEDUS
"Laisvė" gavo didelį vežimą
MEDAUS
"Naudokite medų vietoje cukraus"—sako Dr. J. J. Kaškiaučius. Kreipkitės tuojaus į "Laisvę" ir įsigykite
MEDAUS
Ne tada laikas vaigyti medų, kada jau apsergate šalčiu. Valgykite medų, kad nesirgtumėte.
"LAISVĖS" ANTRAŠAS
427 Lorimer St., B'klyn, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA
Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.
A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Juozas Kavaliauskas
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Keystone—Main 9669
Telephonai: Bell—Dewey 5136
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančių antrašu:
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Ar Vėl Revoliucija Brooklyno Smetonininkuose?

Kalbama, kad Brooklyno tautininkai planuoja steigti naują, grynai Smetonos diktatūros organą. Jau esanti įkurta ir bendrovė tam tikslui. Naujo laikraščio vardas dar nežinomas.

Ką tas reiškia? Nejaugi nauja revoliucija Brooklyno smetonininkų logeryj? Ar jau ponas Tysliava ir "Vienybė" nebepatinka tūliems dar karštesniems Smetonos diktatūros garbintojams?

Kalbama šitaip: Smetona pasiskyrė savo įrankiu Amerikoje clevelandiškį Karpių. Pastarajam esą pavesta prižiūrėti, kam tenka Smetonos valdžios skiriamos užsienio spaudos subsidijos. Nors, tiesa, p. Tysliava visus savo poetiškus gabumus panaudoja įtikimui Smetonai, bet vis dar skaitomas ne visai košernu. Smetona atsimenąs Tysliavos "kvailavojimą" po liberališkus raistus. Be to, asmeniškai Tysliava esąs ne vienam išsitaręs, kad jis savo širdyje nesutinkąs su Smetonos diktatūros smurtu prieš Lietuvos žmones, bet laikraštyje tą smurtą palaikąs todel, kad to reikalauja "augštesni" "Vienybės" bosai. Del visa tai Smetona ir jo ordenuotas pakalikas Karpius negali skaityti Tysliavos ir "Vienybės" tikrai ištikimu savo įrankiu. Tiktai Clevelando "Dirva" ir Worcesterio "Am. Lietuvis" turi pilną smetoninį palaiminimą.

Štai del ko Smetonos valdžia daro spaudimą per Karpių, kad Brooklyno tikrieji ir šėyrieji smetonininkai įkurtų naują laikraštį su pilna Smetonos ir Karpiaus antspauda. Smetonos valdžia, savaime aišku, nuoširdžiai jį subsiduos.

Bet atsiranda ir tokių, kurie tvirtina kaip tik priešingai. Sako, kad p. Tysliava taip susitepė surūgusia smetona, kad švaresni tautininkai nebegali pakęsti. Jie kelia buntą prieš "Vienybę" ir rengiasi išleisti savo laikraštį.

Kuo tas viskas užsibaigs, pamatysime trumpoje ateityje.

Kurijozas.

Kliubo Prelekcija Pavyko

Ketvirtadienio vakarą Liet. Am. Piliečių Kliubas turėjo prelekciją savoj svetainėj, 80 Union Ave. Prelegentu buvo gerai žinomas lietuvių sveikatos patarėjas Dr. J. J. Kaškiaučius. Kalbėjo apie svarbą vitaminų žmogaus gyvenime. Ir ištiesų įdomu klausant, kaip žmogus, nors gana kupinu pilvu, tačiaus gali faktinai būti išbadėjęs, jei iš jo maisto yra išvogti arba per nežinojimą sunaikinti vitaminai. O tas šiais laikais dažnai atsitinka, kuomet maistas reklamuojamas ir parduodamas daugiausia tokioje formoje, kurioj duoda daugiau pelno, o ne kad suteikti jo naudotojams sveikatą.

Nežiūrint lietingo oro ir tuo pačiu laiku buvusių kelių kitų svarbių susirinkimų kitose svetainėse, publikos prisirinko apypilnė svetainė.

Rep.

—Federalės valdžios agentai užklupo Sweepstakes Corp., 560 Melrose Ave., Bronx, ir suareštavo 5 agentus, taipgi sukonfiskavo tūkstančius tikietų. Sakoma, kad areštuotieji turį ryšių su Am. Contest Corp., kuri laikoma atsakinga už Kolumbo Vyčių lioterijos nedateklių, įkainuojamą $33,000 sumoje.

Svarbus Darbuotojų Pasitarimas Del Amerikos Lietuvių Kongreso

Brooklyno ir Apielinkės Lietuvių Veikimo Komitetas šaukia šios apielinkės veikėjų labai svarbų pasitarimą del proponuojamo Amerikos Lietuvių Kongreso Lietuvos reikalais. Pasitarimas įvyks sekmadienį, kovo 29 d., 2 val. po pietų, "Laisvės" Svetainėj, 46 Ten Eyck St., kampas Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Jame kviečiami dalyvauti laikraščių redaktoriai, organizacijų viršininkai, profesionalai, šiaip lietuvių visuomenės darbuotojai — visi, kurie tiktai interesuojasi Lietuvos reikalais ir Amerikos Lietuvių Kongresu.

Norime, kad šiame pasitarime dalyvautų darbuotojai ne tik Brooklyno ir New Yorko, bet taip pat iš New Jersey valstijos, kaip iš Newarko, Elizabetho, Patersono, Lindeno, Jersey City ir kitų miestų.

Šis pasitarimas yra nepartinis.

Kviečia,
Lietuvių Veikimo Komitetas,
Geo. Kuraitis, sekr.

Maspetho LDD 2-ra Kuopa ir ALDLD 138-ta Kuopa Susivienijo

Ketvirtadienį, pas draugus Kaulinius įvyko bendras susirinkimas Lietuvių Darbininkų D-jos 2 kp. ir Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 138 kuopų. Bendrai atsilankė arti 40 draugų ir draugių. LDD narių buvo apie 20. Nutarta, einant susitarimu LDD (1935 m.) Centro Komiteto su ALDLD CK ir LDD vienybės suvažiavimo nutarimais, abi kuopas suvienyti į vieną ALDLD 138 kuopą. Abiejų pusių draugai entuziastiškai priėmė tą vienybę. LDD 2 kuopa turėjo 27 narius, ALDLD 138 kp. kiek mažiau, tai dabar bus viena ir tvirta kuopa.

ALDLD 138 kuopos valdyba perrinkta. Organizatorium išrinktas drg. Dambrauskas; protokolų raštininke—A. Pakalniškienė; finansų raštininku—P. Cibulskis ir iždininku J. Kalvaitis. Taigi kuopos valdyba išrinkta iš gabių draugų. Ant vietos išrinkta komisija knygų peržiūrėjimui.

Nutarta susirinkimai laikyti antrą ketvirtadienį mėnesio pas W. Zabelskį, svetainėje, 61-38—56th Rd., prie Clinton Ave., Maspeth. Visi draugai ir draugės kviečiami atsilankyti į sekamą susirinkimą.

Ant vietos didelė didžiuma buvusių LDD narių pasimokėjo duoklės ir gavo "Šviesos" No. 1, 1936 m., taipgi ir dovanų knygą "Povilas Jurka."

Išrinko drg. J. Kaulinį atstovauti kuopą "Laisvės" šėrininkų suvažiavime. Į ALDLD moterų suvažiavimą, kuris bus 4 d. balandžio, išrinko ketures drauges. Į bendrų parengimų komitetą išrinkta dar vienas delegatas. Pakalbėta apie Pirmos Gegužės prisirengimą.

Išreiškė savo mintis visa eilė draugų: D. M. Šolomskas, ALDLD CK sekretorius, kuris dalyvavo susirinkime, V. Tauras, J. Kalvaitis, Z. Kaulinis, Cedronienė ir kiti. Visi pasižadėjo solidariai darbuotis bendriems darbininkų klasės reikalams. Draugai rengiasi prie parengimų, kurių tarpe numatomas komedijos vaidinimas ateinantį rudenį. Linkėtina visiems draugams ir draugėms bendrai, solidariai ir nuoširdžiai darbuotis.

Svečias.

Laivo California Įgula Paskelbė Streiką

Nežiūrint Darbo Departmento sekretoriaus pagelbininko E. F. McGrady bauginimų, laivo California jurininkai ir visa įgula paskelbė streiką protestui prieš bausmes, pravarymą ir įtraukimą juodajin surašan, taipgi reikalaudami mokesties už viršlaikį. Tai reikalaudami mokesties už viršlaikį jie buvo sustreikavę pora savaičių atgal Pacifiko porte, nors jiems grąsė kaltinimas "maište."

Tuojau po paskelbimo streiko prieš California, sustreikavo 75 darbininkai ir jūrininkai—visa įgula—laivo American Trader. Atrodo, kad streikas gali paliesti ir laivus Manhattan ir Washington, kadangi jie priklauso susirišusioms su Int. Mercantile Marine Co. linijoms.

Vedamas Pikietas

Int. Longshoremen's Association nariai tuojau atėjo savo draugams pagelbon su pikietais. Patsai streikas vedamas eilinių narių komiteto, sudaryto iš abiejų užstreikuotų laivų įgulos narių, I. S. U. Pilot (eilinių laikraštuko) štabo ir iš Am. Radio Telegrafistų Sąjungos narių.

Int. Seamen's Unijos distrikto viršininkai išleido streiklaužišką lapelį, kuriame sakoma, kad niekas neturįs teisės pikietuoti, nes nesą streiko. Bet streikuojanti pikietai nieko nejsitikino, kad "nėra streiko," jie nuvijo tokius delegatus nuo dokų. Unijos viršininkai paskelbė reikalavimą 23 vyrų užimti pravarytų jūrininkų vietas, bet jų nesirado.

Kovoja Prieš Bausmes

Ketvirtadienį komitetas, su Joe Curran priešakyje, buvo nuvykę pas U. S. Shipping Komisionierių Daly ir argumentavo už panaikinimą bausmių. Jie nurodė, kad 64 įgulos nariai ne tik pravaryti iš darbo, bet dar pinigiškai nubausti už streiką San Pedro porte. Įrodinėjo, kokia nesąmonė yra diskriminuoti tuos 64, kuomet visa 400 su virš įgula, išskiriant laisniuotus oficierius, streikavo.

Bet Daly užsispyrė palikti bausmes. Viskas, ką jis sutiko padaryti, tai panaikinti menkas baudas už techniską prasikaltimą—išėjimą be leidimo ant dokų Havanoj. Bet bausmes už streiką... O, ne, jokiu būdu jis negalįs panaikinti. Streikas—didžiausias prasikaltimas kompanijos akyse, taip mano ir komisionierius.

Didžiulis Scottsboro mitingas įvyks 27 kovo, Al. Hamilton High School svetainėj, Albany Ave. ir Bergen Street, Brooklyne. Mitingo rengime, šale Tarpt. Darb. Apsigynimo, dalyvauja eilė bažnytinių ir politinių organizacijų.

Paskutinis Žodis

Dar kartą norisi priminti, kad, jums šiuos žodžius skaitant, Aido Choro apsukrios šeimininkės jau bus padariusios ablavą ant geriausių maisto sandėlių Williamsburge ir

L. Kavaliauskaitė,

dainuos Aido Ch. programoj.

pradėjusios savo grobį ruošti skaniai Aido Choro vakarienei. O kad jos pagamintų ganėtinai vakarienės visiems, malonėkite dar šiandien įsigyti tikietą pas aidiečius arba "Laisvės" raštinėj. Anksčiau įsigysite—bus geriau jums ir Aidui.

Vakarienė įvyks rytoj vakarą, tai yra sekmadienį, 22 kovo, Piliečių Kliubo svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyne. Tikietas vakarienei ir šokiams—$1, vien tik šokiams—35c. Šokiai prasidės 6 v. v., prie W. Norris orkestros. Vakarienė—7-tą valandą.

Gražią vakaro programą išpildys solistai: L. Kavaliauskaitė, A. Klimaitė ir A. Veličkа. Pirmu kartu dainuos Aidbalsai, Aido Choro parinktinių balsų sekstetas. Smagių dainų girdėsim ir iš paties Aido Choro, vadovaujant jo energingai mokytojai B. L. Šalinaitei.

Aido Choras visą apskritą metą dainuoja įvairiausių organizacijų parengimuose. Jis, nežiūrint karščių, šalčių ir audrų, kas savaitę praktikuojasi, kad kelti lietuvių menišką-ją kultūrą ir lietuvių darbininkų vardą ne tik lietuviuose, bet ir tarp kitataučių. Mes gi, iš savo pusės, vieną kartą metuose būtinai dalyvaukime su choru, kaip del jo gražios programos ir geros vakarienės, taip ir del draugiško įvertinimo jų prakilnaus darbo.

Būsiu Pas Aidą.

East New Yorko LDD Ir ALDLD Kp. Susivienijo

East New Yorko LDD 9-ta ir ALDLD 185-ta kuopos turėjo bendrą susirinkimą 19 kovo. Jame nutarta abiem kuopom tuojau susivienyti ir ant vietos perrinkta valdyba. Organizatoriu išrinktas J. Rusec-kas, užrašų raštininku—Al. Daugėlienė, finansų rašt.—V. Paukštys, iždininku—M. Klimas.

Susivienijus, susidaro gražiai skaitlinga kuopa ir reikia tikėtis, kad mūsų kolonijos veikimas sustiprės. ALDLD kp. turėjo 29 narius, o LDD—23. Su šiuo susirinkimu už susivienijimą formaliai pasisakė LDD kp. 12 narių. Šie nariai prisidėjo: Paukštys, A. Bieliauskienė, J. Daugėla, Al. Daugėlienė, T. Lisajus, Vera Lisajienė, P. Rainys, A. Rainienė, A. Beniulis, E. Beniulienė, K. Čiuberkis, R. Čiuberkienė.

Reikia tikėtis, kad ir likusieji ateityje pasisakys už vienybę ir stos į darbą suvienytoj kuopoje.

Į Lietuvių Moterų Suvažiavimą delegatėmis išrinktos A. Bieliauskienė, Al. Daugėlienė ir V. Lisajienė. Į "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą atstove išrinkta A. Bieliauskienė. Draugai ant vietos sukėlė $5 pasveikinimui "Laisvės" su 25 metų jubilėjum. Paaukauta vaikų mokyklėleie $4. Tarta aktyviai dalyvauti prisirengime Pirmai Gegužės.

Narys.

Brooklyno darbo unijos turės savo konferenciją šeštadienį, 21 kovo, Mezgėjų Unijos Centre, 765 Broadway, Brooklyne. Svarstys būdus, kaip suorganizuoti Brooklyno industrijas, atmušti policijos brutališkumą streikieriams ir nugalėti Vaizbos Buto atdaros šapos politiką.

PARDAVIMAI

Parsiduoda Biznis, Kuriuom Galima padaryt Gerą Pragyvenimą!

Šis biznis yra vadinamas Sanitary Steam Sterilizing. Valymas alaus paipų. Visas aparatas sudarytas ant troko, valymui saliunams alaus paipų: Beer Pipes Cleaned and Sterilized With Live Steam." Parsiduoda už žemą kainą, nes savininkas serga. Tuojaus kreipkitės sekamu antrašu: W. Urban, 57-26—69th Place, Maspeth, L. I., N. Y.

(65-71)

Parsiduoda farma, 20 akrų žemės, jaunas gražus sodas, 6 kambarių namas, elektra bėgantis vanduo, ir visi namų rakandai. Taipgi yra karpenterio darbynė ir visi įrankiai, yra gaso inžinas del malkų ir kitų dalykų pjovimo, automobilius, vištininkai su 500 šimtais dedančių vištų; jauna Jersey karvė, tvartas ir banė. Viskas parsiduoda pigiai, nes turi būt greitai parduota—savininkas serga. Farma randasi White House, N. J. apie 40 mylių nuo New Yorko, ir 15 minučių eiti nuo gelžkelio ir miestelio. Del kitų informacijų kreipkitės tiesiai ant farmos: A. Ripinskas, R. F. D. 1. Lebanon, N. J. arba kreipkitės past P. Litt, 109 Etna St., Brooklyn, N. Y. Tel. Applegate 7-4470.

(67-69)

REIKALAVIMAI

Reikalingas darbininkas prie ūkio darbo. Darbas nuolatinis. Žingeidaujanti rašykite sekamai: F. Navikas, R.F.D. 3, Brooklyn, Conn.

(67-69)

REIKALINGA AGENTŲ

Vyrų ir moterų, po visus miestus Amerikoje ir užsienyje. Ant vietos ir keliaujančių. Pardavinėjimui ir garsinimui NATURAL-LAX-HERB-TEA. Geras uždarbis. Rašykite tuojau del platesnių žinių:

John W. Thomson,
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.

(68-74)

Širdingas Patarnavimas Visiems Automobilistams Long Islande ir Apielinkėje!

Lietuvis darbininkas, senas "Laisvės" rėmėjas, automobilių mechanikas per 25 metus, atsidarė savo Auto Repair Shop ir Gas Station. Parduoda "Shell" gas ir taiso automobilius visokių išdirbysčių. Taipgi duoda širdingus patarimus automobilistams, tokiuose dalykuose, kur pats gali prižiūrėti savo mašiną.

Kviečiu pas mane sustoti, kurie tik važinėjate mano apielinkėj. Vieta randasi ant Farmers Ave., prie pat New York Blvd, tarpe Sunrise Highway ir Rockaway Blvd. **Jamaica South Service Station. Wolfes General Auto Repairing.**

(65-70)

Cortlandt 7-4305
Lietuviška Informacijų Raštinė
Lithuanian Information Bureau
38 Park Row, opposite City Hall
NEW YORK, N. Y.
Rooms 405-6-7
Equitable Service Bureau
LIETUVIŠKA Susisiekimo ir Ištyrimo Įstaiga

A. VELIČKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir Amerikoniško stiliaus, mėsiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
Atdara anksti rytą iki vėlai vakaro kasdieną
Prašome įsitėmyti antrašą ir užeiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

ŽOLYNŲ ARBATA

Vidurių užkietėjimas yra motina visokių ligų. Kad išvengti tas nelemtas ligas, tai yra privalumas išvalyti ir sutvarkyti vidurius. NATURAL-LAX.—HERB TEA yra sutaisyta iš 12-kos Naturalių **žolelių ir šaknelių.** New Yorko Miesto Sveikatos Skyrius išbandė ir pripažino, jog NATURAL-LAX.—HERB TEA yra viena iš geriausių paliuosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajrusius vidurius. Pakelis arbatos kainuoja 50c., arba 3 pakeliai už $1.25. Prisiųskite Money Order už vieną arba tris pakelius, o mes jums už tai pasiųsime per paštą NATURAL-LAX.—HERB TEA. Rašykite šiaip:

JOHN W. THOMSON
P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.
Namų Antrašas
1375 East 18th Street
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Charles' Up To-Date BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Vaikas Linksmas, jis geria "Broncotone"

Jeigu Jūs esate užsišaldę, kosėjate, kenčiate nuo dusulio užgulimų užeikite į vaistinę ir nusipirkite butelį

"BRONCOTONE"
D-RO L. GRYCZ
Po vieno butelio sunaudojimo, įsitikinsite, kaip jis palengvina jūsų kentėjimus vidurių apsirgimuose; kaip kad sukietėjimas, širdies pykimas, naudokite

"GASTRITONE"
D-RO L. GRYCZ
Gastritone yra kombinacija iš sudėties, prirengtos po tiesiogine analistiška kontrole pagal daktarų receptų. Jis duoda puikiausius rezultatus kaipo skausmo lengvintojas ir gelbsti skilvio virškinimui.
Kent Remedies, Inc.
KENT REMEDIES, INC.
102 Kent Street, Brooklyn, N. Y.

MEDICINOS DAKTARAS
B. BOGDASAROFF
200 Second Avenue
tarpe 12th ir 13th Sts., N. Y. C.
Gydo odos, kraujo, pūslės—šlapinimosi ligas.
Val.: nuo 10:30-8; Sekmad.: 11-1 dieną
Tel.: Algonquin 4-8294

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos ir Staigios Ligos gydomos nauioviškais būdais

Patenkinančios ir greitos pasekmės. Kreipkitės į Dr. Zins gydymui Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, Slogų ir Chroniškų Skaudulių, Abelno Nusilpimo, Nervų Išsisėmimo, Skilvio ir Žarnų Ligų, Hemorrhoidų bei Kitų Laukan Ėjimo Nesveikumų, kaipo skausmo ir nesmagumo priežasčių. Gydoma Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas ir Chroniški Reumatiški keblumai ir kitos ligos Vyrų ir Moterų; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasitikimai pasiklauskite manęs, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas.

Mano Išlygos Yra Prieinamos
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai.
(PASITARIMAI VELTUI)
Dr. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.
Tarp 4th Ave ir Irving Pl.
Sekmadieniais 10 A. M. iki 8 P. M.
Valandos—10 A. M. iki 8 P. M.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.